

ELŐFIZETÉSÁRA:
Egész évre . . . 12 kor.
Félévre . . . 6
Negyedévre . . . 3

Bérmertelen levelek csak ismert kezektől fogadhatók el.

Kéziratok nem adhatók vissza.

Egyes szám ára 30 fill.

A nyilttérben minden garmond sor díja 40 fill.

ZEMPLEN.

Társadalmi és irodalmi lap.

ZEMPLEN-VÁRMEGYE KÖZÖNSÉGÉNEK

ÉS A ZEMPLEN-VÁRMEGYEI „TANÍTÓ-EGYESÜLET”-NEK

HIVATALOS LAPJA.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

HIRDETÉS DIJJA
hivatalos hirdetéseké: Minden szó után 2 fill.

Pettinél nagyobb, avagy díszbetűvel, vagy körzettel ellátott hirdetésekért termékek szerint minden négyzet centim. után 6 fill. számítatik.

Állandó hirdetéseknek kedvezmény nyújtatik.

Hirdetések és pénzküldemények a kiadóhivatalhoz intézendők.

Az iszákosságról.

(2. folyt. és vége.)

Valóban az iszákosság, igazi nevén a korhelykedés, egy utálatos kór, mely eltorzítja bennünk az Isten képmását, oktalan állatá alacsonyítja az észszel megáldott embert, szégyent és átkot teremt a családi életnek és korán sirba szállítja a szülők reményeit; e mellett kiöli a társadalomból az erkölcsöt, szemérmert, pusztítja az erényt, tönkreteszi az életerőt.

Azért már az ó-kori böles, *Seneca*, is azt írja: „Az iszákosság — akaratos örültség”; egy keresztény filozofus író pedig ezt: „Az iszákosság minden gonoszság szülője, a vétkek gyökere, a bűnrögzöttség forrása, a főnek megzavarása, az értekek fölizgatása, a nyelv zivatara, a test orkánja, a tisztaság hajótörése, az idő vesztegetése, szándékos esztelenség, becsstelen hágyadtság, az élet és becsület gyáulzata, a lélek romlása.”

Es valóban ez igaz, az utolsó betűig. Hisz, hogy csak röviden egy-két adatot hozzak fel ennek megvilágításául, Németországban szeszitalokra 2¹/₂ milliárd márkát, tehát ötször annyit költenek, mint az egész hatalmas hadsereg évi szükségletére; Ausztriában még egyszer annyit mint a hadsereg és huszszor annyit mint a közoktatásra; Franciaországban a szeszitalok fogyasztása évente 1752 millió frankra rug; Angliában 3 éven át e célból 1400 millió forintot adtak ki. Nálunk, Magyarországon, csak az állam maga 120 millió koronát szed be adó és illeték címén a szesz italok után s a fogyasztás oly óriási nagy, hogy nem túlozunk, ha azt állítjuk, hogy összes állami adósságaink kamatai nem rugnak annyira, vagyis 1000 millió koronán jóval felül.

Magyarországnak különösen oka van az iszákosság ellen harcolni; hisz mi szegény és kevés nép vagyunk s nekünk a magyar emberanyag igen drága és szükséges. Harcolunk is és harcoljon is minden nemesen érző és gondolkodó lélek; habár ez a harc mégis meddőnek látszik, sőt fájdalom, nemcsak eredményt nem mutat, hanem egyes körök és még a kormányzat bizonyos részének rosztalásával is találkozunk, mert ez a dolog erősen alterálja a pénzügyi tárca fiskális érdekeit. A szeszitaladó financiaiális ér-

deke így terjeszti az erkölestelenséget, eszközi a népbuittást s idezi elő az annyira szükséges, hazánkknak, nemzetünknek oly annyira drága nép romlását.

Es pedig kétféleképpen. Először akként, hogy tönkreteszi a nép egészséget, értelmiségét, akaraterjét, sőt az átöröklés bajaival a jövő nemzedék fizikai és értelmi erejét is; másodsor ki-szolgáltatja a népet a lelkiismeretlen üzérkedésnek, uszoranak, végül pedig koldussá, földönfutóvá teszi, koldusokat, bűnösöket nevel. Például, hogy csak egy-két konkrét esetet hozzak fel szavam illusztrálására, ismeretes és minden jobb érzésű egyént megdöbbenéssel illetett a pénzügyi kormányzatnak az a sajnálatos eljárása, melylyel a községeknek ama határozatait, melyekkel az italmérések korlátozását akarták megvalósítani pár év előtt, — megdöntötte; azt is fájdalommal látjuk, hogy eleddig hiába minden józan érvelés az ellen, hogy a botrányok és erkölestelenségek színhelyét — a koresmákat és pálinkaboltokat — vasárnap délután bezárják; mert hiszen ezek a pálinkamérések, főképp vasárnapokon, csak az iszákosság, verekedések és gonosztettek melegágyai s nem a közszükséglet faktorai.

„Ocasio facit furem” Szent meggyőződés: a mai állapotok további fenntartása nem más, mint visszaélés, romlás és sülyedés.

Azért, ha az iszákosságnak gátat vetni akarunk, akkor ehhez a nagy és nemes munkához, a mi nem más, mint a nemzet legértékesebb testi és lelki, anyagi és szellemi javainak munkálása, gondozása: kell hogy legyen bennünk több erkölcsi erő, szerető hazafiság, tette kész agilitás — az eddigi tétlenséggel szemben; a kormányzat részéről pedig az: hogy az ország összes italméréseinek az állam közvetlen szférájába vételnél eddig dominált s ma is uralkodó fiskális érdek kiküszöböltesse.

Ez nemesebb és értékesebb szempont, minden financiaiális; mert ez a jövő valutája, a nemzet élete. S akkor apadna az elzüllött férfiak, nők és boldogtalan családok száma; ritkulna a börtönök és örültek házainak kontingense s az ifjú nemzedék fizikai és erkölcsi jelleme, ellentálló képessége, ereje kifogástalanabbá fejlődne, mint a milyenné a mai viszonyok között fejlődni képes.

S kérdem: mi lehet fonségesebb, mint

Gyilkos tört, vad gyűlöletet,
Mindent, mindent elfelejték
Árnyas, sátras erdeiben
Karesavai csendes rejtek.

Paradicsom, paradicsom,
Karesavai paradicsom!
Mi megmaradt a szivemből,
Fogadd el, te read bizom.
Lombos, hűvös erdeidre,
Árnyas, sátras berkeidre . . .
O ha mindig így élhetnék
Ti köztetek — megpihenve!

(Ungvár.)

Vidor Marzi.

Históriák a német világból.*

(A Vadnay György kézirati naplójából.)

1. Vass Gyula hogy főzte le a németet?

1854 ben az ujhelyi társas bíróság előtt egy nevezetes per tárgyaltott.

Azon év nyarán Vass Gyula a' szobránczi fürdőbe' időzött. Egy vasárnapi napon tárcáját elveszejtette. Megkérte a helyben örködő Gendarmeriét, hogy mivel tárcáját a' fürdőbe bámészkodott falusiak közül valamelyik találhatta meg, vizsgálódniak utána. Sikerült a' Gendarmeriének nyomába jönni a tárcának, mivel a' megtaláló paraszt a' koresmába egy néhány hét

* Mutatvány az „Adalékok Zemplénvármegye Történetéhez” című folyóiratnak most megjelent júniusi füzetéből

meggyógyítani az embert, a művelt társadalomnak szárandó betegeit, a ki sebet ütött magán; szétépni rabbinceseit, melyekbe önmagát verte; fölvilágosítani őt; elűzni szeméről a setétet, a melyben egész életén át vakoskodott volna?

Azért édes atyámfiai, drága hazánk népe s polgárai, vetkőzzetek le, irtsátok ki ez átkos bűn és szenvedély igáját! Ne az ital, hanem a jó és tápláló étel: ez legyen a fő előtetek! Ne feledjétek soha: az iszákos ember önmaga kopantja el bűnös életének fagygyúrtváját, midőn a mértéktelenül élvezett szesz italal lángját erősen lobogtatja; éjjeli virasztással testét-lelkét izgatja, hogy annál hamarabb hamu legyen.

Oh esztelenek: ök élni, élvezni akarnak s életüket nem tudják becsülni. — Ne lépjétek szövetségre a halállal; anyagi javatok, családi éltetek, testi és lelki nyugalmatoknak evvel az ellenségével és gyilkosával: az iszákossággal. Kerüljétek azt, mint a belpoklot, s győzzétek le, irtsátok ki az Istenadta legnemesebb fegyverrel: észszel, erővel, akaratall!

(Falkus.)

Demeter János,

néplelkesz.

Vármegyei ügyek.

A Kossuth-szobor ügyében Pintér István, a szerecsi járás főszolgabírája, a következő felkivást intézte a járásbeli közönséghez: Zemplén vármegye közönsége *Kossuth Lajos* nagy hazánkfiának Sátoralja-Ujhelyben szobrot emel. — Ez a hazafias szp ezme csak ugy valósulhat meg, ha a szobor költségeihez szükséges összeg egybegyül. — A társadalomnak kell sietnie, hogy az anyagi kérdést megoldja s e célból vármegye szerte alakulnak a járási szoborbizottságok, mely bizottságoknak hazafias feladata a szent cél létesítéséhez szükséges anyagi eszközöket előteremteni. A *Szerencsi járás területén van Monok község, Kossuth Lajos szülőhelye!* Ilendő, hogy a szerencsi járás közönsége a hazafias eszmétől áthatva, hatványozott mértékben igyekezzenek Kossuth Lajos iránt érzett kegyeletét leróni. — A szerencsi járási „Kossuth-szobor-bizottság” megalakulásának határidejét f. évi június hó 24-ik napjának d. e. 10

múlva maga elbeszélte, hogy ő mikor és mily tárcát talált.

Megkerült a tárca, de nem volt benne öröme Vass Gyulának, mivel a' tárca már felsőbb helyről küldetett vissza azon meghagyással, hogy Vass Gyula perbe fogassék, mert a' tárcájába egy Kossuth-féle 50 dolláros és Magyar Ország javaira kibocsátott bankjegy találtott.

Vass Gyula tehát beidézett. Igen fáinul védelmezte magát. Elesmérte, hogy a' tárcá az övé, de néki oly bankjegye soha sem volt, azt tárcájába becsempésztek, minek okadatolásául igen fáinul okoskodva adá elő, miképp: ha ezen bankjegy tárcájába volt volna, bizony nem lett volna bolond elvesztését a' Gendarmeriének bejelenteni, sőt ez esetben, ha e' tárcát mint övét mutatták volna meg, eltagadná, — noha 53 forint kész pénze volt a' tárcába.

A' Járásbíróság felmentette a' vád alól, az ítélet felsőbb Helyen jóvá hagyattott.

Kényes dolog valakinek titkába kaparászni, de lehető, hogy a' bankjegy biz a' tárcába volt már akkor is, mikor az elveszett, de éppen ezért kellett a' Gendarmeriének feljelenteni, hogy a védelem legitimáltassék. — Attól ugyanis mindig lehetett tartani, hogy a' tárca valaha kérekerül, a' benne fekvő irásokból a' tulajdonát nem tagadhatta volna meg — és így Vass Gyula a' bajba bizonyosan belemász.

Ezen angol bankjegy igen esinos, fáin papirosra nyomott, oly nagyságu, mint a' mi 50 frtos bankjegyünk. A' szöveget angol nyelv, aláírása: *Kossuth*. Kibocsátva Magyarországi javaira. En ezt az egyet láttam, de azt mesélték, hogy

TÁRCA.

Karesavai paradicsom.*

Paradicsom, paradicsom,
Karesavai paradicsom!
Árnyas, sátras erdeiben
Síró szivem esititgatom.
Elnémítom jajgatását,
A panasztát meg ne hallják;
Árnyas, sátras erdeiben
Lelkemet pihenni hagyják.

Gögös, dolyfös emberektől
Ide hozzád menekültem
Karesavai paradicsom . . .
Lágy öledben megenyhültem.
Itt vagyok most szeretetben,
A mi fájt, azt elfeledtem,
Talán azt is, hogy künn élek
A nagy világrengetegben.

Ha ki bántott, most nem bánom,
Szavam sincs, a bosszúm hallgat,
Ki sebet vert gonosz kézzel
A szivemen . . . elszaladhat.

* Karesava Ungvár mellett van, alig egy órányira a várostól, a hol Margitay Tihamér festőművésznőnek van egy gyönyörű műterme, a melyet kedves házigazdája, gelsel Guttman Izidor, építtetett. Most festi ott a „Virradat” c. nagyszabású képét 5 m. széles, 3 m. magas (vagy 100 alak van a képen), melylyel nem sokára az egész világsajtó fog foglalkozni. Erre a karesavai tuskulánura céloz kölönk ebben az ó hangulatos szép költeményben. Szerk.

órájára Szerencsre a „Nagyszálló“ dísztermébe kitértem s azon való szíves megjelenését kérem. Hazafiúi üdvözléssel. — *Gálszécs* községünkben is akeiába lépett a szoborbizottság; jún. 14-iki Kelettel kiadott Felhívása így szól az egész járás közönségéhez: Tudomással bírunk mindnyáján arról a hazafias mozgalomról, mely Zemplén vármegyére minden magasabb nemzeti eszmékért hevülni tudó közönségének körében legközelebb megindult abból a célból, hogy e vármegye dicső szülőitje, szabadságharcunk halhatatlan nagy hőse, *Kossuth Lajos* örök emlékezetére a vármegye székhelyén szobrot emeljen. — A legbensőbb nemzeti érzés sugalta ez eszme megvalósításával nemcsak az a kiapadhatatlan háláérzet nyer majd mélységes kifejezést, melylyel mindenkor áldozni kész a magyar e nagy s dicső hős emlékének, de bizonyosságot teszünk arról is, hogy a *szabadság, testvériség, egyenlőség* magasabb eszméi iránt époly lelkesült és fogékony kebellet bírunk, mint birtak dicső elődeink, kik a hazafias és nemzeti küzdelmek során példányképpé avatták az ország színe előtt vármegyénket. — A fenti hazafias célra szolgáló felhívásunkat és *gyűjtőívünket*, mint a gálszécsi járás helyi bizottsága, ezennel megküldjük, s kérjük: fogadja azt szíves készséggel, karolja fel hazafiúi hévvel s fáradozzék lelkesülve minden körben, hogy *nagy és kicsiny, gazdag és szegény hozzájáruljon a szobor létesítéséhez*, mely a legideálisabb és a legnemesebb hőst fogja majd ábrázolni. — Hazafiúi üdvözléssel vagyunk *Gálszécsen*, a *Kossuth-szobor-bizottság* nevében: *Nemes Sándor s. k., Ihnatókó Emil s. k., Spillenbergy József s. k., Kovács József s. k., Fábry Béla s. k.*

Válsztási mozgalom. A „Zempléni Újság“ írja: Széll Kálmán miniszterelnök a lizskai pártértekezletről hozzá intézett üdvözlő táviratra, id. *Meczner Gyula*hoz, mint az o.-lizskai szabadelvű párt elnökéhez, a következő táviratot küldte:

Meczner Gyula pártelnök urnak
L.-Tolesva.

Az o.-lizskai választó kerület szabadelvű pártjának bizalmi nyilatkozatát és ragaszkodásának kifejezését örömmel vettem és őszintén köszönöm.

Széll Kálmán.

Sárospatakról, a Ballagi-párt köréből, kaptuk, s mert politikai lap nem vagyunk, minden kommentár nélkül adjuk a következő tudósítást: Id. *Meczner Gyula*, az olasz-lizskai kerület szabadelvű pártjának a mult választások idejére választott elnöke, mint a helyi lapokból is ismeretes, nem nyugodott meg a választó-kerület szabadelvű pártjának *Sárospatakon* ez évi május hó 12-én történt szervekedésében, egyértelemmel hozott határozataiban s *Ballagi Géza* dr. jogtanárnak, az Akadémia tagjának s elismert nevű történeti s politikai íróknak jelöltetésében *Ujabb értekezletre* hívta azért egybe O.-Lizskára e hó 9-ére a kerület szabadelvű polgárait, mely értekezletnek az lett volna a célja, hogy állást foglalva a pártnak május hó 12-iki határozataival szemben, *ujabb s azoktól esetleg elűt megállapodásokat* provokáljon. Az o.-lizskai értekezlet azonban, melyen a *Ballagi* hívei hatalmas, imponáló, 800-nál

ily Bankjegyek Magyar Országban igen el vannak terjedve. Hogy és miképp kapta egyik vagy másik? nem hallottam, Vass Gyulától nem kérdezősködtem.

3. Butler gróf alapítványa.

Mint országszerte tudatik, gróf *Butler*, a *Ludovicea* intézetnek Zemplén részére is tett egy fundációt, addig pedig mig ezen intézet életbe lépne, az alapítványi tőkét, 6666 frt 40 krt, Zemplénnek készpénzben elküldötte, hogy azt kamatra adná s így egy zempléni fiú valamelyik katonai intézetbe neveltetnék.

Ezen tőke 5 pcentre *S.-Patak* Városának adattatott ki; e tőke kamatait húzta elsőben *Matolay* fiú, azután *Buday András* fia, a forradalom után *Szabó József* fia, ki ezt szépen kitesinálta *Gróf Szirmay Sándor* főispánynál, kinek ő fiskálisa. 1854-ben rendelet érkezett, melyben meghagyattatott, hogy a tőke *Patak* városától vétsék be, s küldessék fel. A felírás segített a' dolgon, mivel a tőke meghagyattatott a' *Városnál*, a kamatot az aerarium húzta. — Most Zemplén fia nincs intézetben — és Isten tudja lesz-e valaha *Ludovicea*?

3. A nemzeti kölcsön — meg *Galgóczy Károly*.

1855. évben a *Kassai Helytartósági Osztály* a' *nemzeti kölcsön*-ből Zemplénre 1,000,000

* Porsze ki hitte volna még akkor, a mi csak a f. évi máj. hó 8-án ment teljedésbe, hogy t. i. a *Ludovicea* nemcsak hogy meglelt, nemcsak hogy akadémiai rangra helyezkedett a honvéd tisztképzők felett, de sőt annak elismerésül, hogy a *Ludovika Akadémia* egyenlő rangú a közös hadsereg hasonló akadémijával, királyi zászlót kapott ajándékba, melyet országos hírrel, a királyi jelenlétében, ádakt át a *Ludovicea*-nak. Szerk.

nagyobb számban jelentek meg, mindenekben fényesen igazolta a sárospataki pártalakulás határozatait. Az értekezlet megnyitásátán mindjárt első pillanatban u. i., mikor az összehívó *Meczner Gyula* régi pártelnöki jogaira kívánt hivatkozni, ostromló ellentüntetés zúgása s *Ballaginak* hatalmas éltetése nyomta el szavait, mely lehetlenné tette a tanácskozás előbbrevitelét. Mikor aztán *Hammersberg Jenő* koronaügyész sem juthatott szóhoz, felállott *Molnár János*, a sárospataki értekezleten a pártnak választott egyik alelnöke, s azt indítványozta, hogy a párt a sárospataki határozatokat ebből az alkalomból újból pecsételje meg s tekintse az alakulást teljesen befejezettnek. A párt az indítványt elfogadván, a már megválasztott tisztviselőket, névszerint elnöknek *Szinyei Gerzson*t, alelnököknek *Molnár Jánost* és *Kun Dánielt*, jegyzőnek *Kiss Sándor* dr.-t megerősítette. Az elnöki emelvényt elfoglaló *Szinyei Gerzson* az őszinte bizalomért köszönetet mondott s képviselőjelöltül ismét *Ballagit* ajánlotta, kinek jelöltségét a párt riadó lelkesedéssel fogadta. Az értekezletnek aránytalanul csekély *Hammersberg Miklós*-párti töredéke erre külön vonult s egy vendéglő-helyiségben megkezdte értekezletét.

Az országos képviselőválasztás ügyében a nagymihályi kerületnek szabadelvű párti helyi bizottsága f. hó 20-án, *Nagy-Mihály* községben, a „*Barnai-szálló*“ nagytermében d. e. 10 órakor értekezletet tart.

A kir. tanfelügyelő tüzetes jelentést tett mindazokról az iskolákról, a melyeknek évről-évről vizsgálatain az elmúlt hó folyamán személyesen részt vehetett, — dicsérettel szólván a dicsérendőkről és korholván a korholandókat. Főispánunk indítványára elhatározta f. hó 12-én a közigazgatási bizottság, hogy a tanfelügyelő jelentését a „*Zemplén*“ révén közreadja.

A közadók befizetése az ez évi május hóban kedvezőtlen volt, mert a 229,274 K. 14 f.-nyi befolyás 10,849 K. 51 f.-el kevesebb, mint volt a mult év május havában. A f. évi jan — máj. havi egyesített befizetés: 591,099 K. 50 f., ez is kevesebb 4,696 K. 32 f.-el, mint volt az 1900. év első öt hónapja multán, — az 1901. máj. 31-iki hátralék: 1,037,795 K. 87 f. azonban kevesebb 62,015 K. 74 f.-el, mint volt az 1900. évi máj. 31-én.

A törvényhatósági utadók befizetése az ez évi május hó folyamán annyiból kedvező volt, hogy a tőkében most befizetett 6628 k. 80 f. és a késedelmi kamatban befolyt 74 k. 44 f. együttesen 64 k. 56 f.-el több, mint volt az 1900. évi május hóban. Legtöbb (1683 K. 18 f.) folyt be *Sátoralja-Ujhely* rend. tan. várostól; utána a nagymihályi járásból: 1069 K. 84 f. az ujhelyi j.-ból: 1018 K. 61 f., a homonnai-ból: 422 K. 36 f., a tokajiból: 319 K. 29 f., a varannai-ból 255 K. 50 f., a szerenési-ből: 244 K. 60 f., a gálszécsiből: 130 K. 36 f. A bodrogközi, a szinnai és a sztrópkai járásokból most egy fillér sem folyt be. A közvetlen fizetők: 1190 K. 34 f., utátkelésért: 170 K. — Legelől jár a nagymihályi járás, mely nemcsak hogy törlesztette mult évi utadóhátralékait, de már a f. évre

ftot vetett ki. A' Szolgabírák hozzá láttak a' dolgozhoz. Az önkéntes kölcsönből nagy alkudozások után *Patakra* 16,000 ft. Ujhelyre 30,000 ft. iratott ki. És ez önkéntes kölcsön volt.

Egy alkalommal a' Megyei főnökségtől hozám küldött akták között egy panaszos levelet találok, melyet *Galgóczy Károly* pataki lakos a' Mgs. Belügyi Minisztériumhoz terjesztett fel a' reá kivetett „önkéntes kölcsönadás“ elengedése végett.

Ezen folyamodás a' Megyei Hatósághoz véleményadás végett küldetett le. A' megyei hatóság a' kerületi szolgabíróhoz indorsálta, az expeditor tévedésből az én actáim közé tette; tévedésből jött tehát kezembe. Ebbe a' folyamodó előadja, hogy néki mennyi gyermeke van (névszerint őket megnevezvén), felszámolja, hogy ezeknek ruházatjuk, tartásuk, iskoláztatásuk mibe kerül; előszámolja minden földjét, réjtjét, szőlőjét; kimutatja részletenként jövedelmét, kiadásait (még a papfizetést is) névről-névre megnevezi creditorait** positionként kiteszi minden adósságait, s folyamodását e' szavakkal végzi:

„Mindezekből Isten 's ember látja Kegyelmes Uram, hogy bármennyire is szeretnék „capitalista lenni — nem lehetek, — ennél fogva „én kölcsön pénzt nem adhatok.

Igen jót nevettem a' furfangos előadáson és — mint tudom — csakugyan egy krajcárt se fizetett a' kölcsönbe.

Ezen nemzeti kölcsönrel a' Sidók iszonyatos üzérkedést vittek véghez; p. o. egy község,

** Hitelezőit.

is fizetett: 1701 K. 64 f.-t. Nyomában a többi járás így sorakozik; a varannai j. hátraléka: 1'50/0, a bodrogközié: 130/0, a gálszécsé: 130/0, a szinnaié: 140/0, az ujhelyié: 180/0, a szerenésié: 310/0, a tokajie: 310/0, *Sátoralja-Ujhelyé*: 550/0, a homonnai járásé: 560/0, a községek tartozása utátkelésért: 600/0. — Itt említjük meg, hogy a *folyó évre utadóelőírás mai napig is még azért nincs, mert az 1901. évi költségvetés jóváhagyása nem érkezett le a ministertől*. E végből, hogy t. i. a közuti költségvetés jóváhagyása elé gördült akadályokat a kereskedelmi kir. ministeriomban elhárítsa, alispánunk f. hó 10-én *Budapestre* utazott, mert az 1901. évi utadó összeírásai lájstromok felülvizsgálását a számvevőség mindaddig, a mig az 1901. évi közuti költségvetés jóváhagyása késik, meg nem kezdeheti. — A közig. bizottság f. hó 12-iki ülése intézkedett, hogy a járások főszolgabírái a jegyzőségekbe szálljanak ki s továbbiakban adott utasítás szerint járjanak el a törv. hat utadók behajtás körül hanyag községi közegek ellen.

Az iszákosság terjedésének lehető megátalása, ugyszintén a népnek pálinka helyett a könnyű borok és a sör fogyasztásra leendő rászoktatása érdekében vármegyénk gazdasági egyesületének választmányja javaslatot nyújtott be, melyet f. hó 12-iki ülésén tárgyalta a közigazg. bizottság. A javaslatnak egy része olyan irányzatú lévén, hogy az a vármegye, illetve a törvényhozás beavatkozása előtt rendőri uton s már most életbe léptethető: e végből a járások főszolgabírái és *Sátoralja-Ujhely* polgármestere kellő utasításokkal láttattak el.*

Amerika. Vármegyénk területéről az ez évi május hó folyamán kivándorolt Amerikába 373 egyén, visszajöttek 73-an. A kivándorlás statisztikáját avval az elszomorító adattal egészítette ki a varannai főszolgabíró, hogy az ő járása területéről 5939 egyén (közöttük több, mint 4000 férfi!) van kint Amerikában.

Mihez tartásul. Egy útbiztos ellen elrendelt fegyelmi vizsgálat alkalmából emlékezetbe idézzük a vármegye vonatkozó szabályrendeletének azt a kijelentését, hogy a vármegyei útbiztosok, műszaki teendőik irányában, a kir. államépítészeti hivatal útmutatását kötelesek követni; közigazgatási tekintetben azonban, ugy a törv. hatósági, mint a községi közlekedési közutakra nézve, a járások főszolgabíráinak rendelkezése alatt állanak.

Mármaros vármegye idegen hangzású községneveinek nagy részét magyar hangzásúra változtatta, a helynévváltoztatásokat pedig a belügyi kir. minister most jóváhagyta. *Mármaros* vármegye közönségét ezen a téren ugyanazok az irányelvek vezették, a miket nálunk a magyarosító egyesület ugyanoly végből kitézett, még pedig — ha emlékezetünk nem csal — ezelőtt

* A szőnyegen forgó javaslat figyelmen kívül hagyta a társadalmi tevékenység lehető felébresztésének azt a hatalmas módozatát, mely pl. Svájcban is, az iszákosságról való leszoktatás útján a néperköies talpra állítását vonta maga után. Az a módozat pedig a „Kék-kereszt-egyesület“ szervezése és akciója! A néperköies regenerálása érdekében oly üdvösen munkáló erről az egyesületről, alkalomadtán, majd körülményesebben is szólunk. Szerk.

melyre 6000 f. vettetett ki, és midőn 1000 fto ki is nyögött, hogy a' további fizetéstől megszabaduljék, a' Sidóval ereszkedett egyezkedésre; a' Sidó — per fas et nefas*** — megvette a Contractust, mely megvétel tulajdonképp abból állott, hogy a' még fizetni való 5000 frt. kielégítésére magát kötelezte; de a' község a' már fizetett quantumot el veszejtette, az a' Sidó javára esett. Igaz, hogy ez a' Sidónak került valamibe, de nem sokba. — A' ki erről legkevesebbet is gondolkozik, reá akad azonnal a' külesra.

Mily romlásra volt a' nemzeti kölcsön a' népnek, ki nem lehet mondani, A nyereszkező Sidók voltak e' romlásnak egyedüli okai. En mindig esudáltam, hogy ebbe a' kormány előintézkedéseket nem tett. Megtörtént az is, hogy ez vagy amaz kerületben csak N. Sidónak volt szabad eladni a' kötelezvényt, a' Szolga Biró másnak eladni nem engedte. Így történt *Pety József* ujhelyi kereskedővel *Szabolcsba* — mint ő maga nekem elbeszélte — így *Beregbe Weinberger Gyulával* ujhelyi Sidóval s. a. t.

Zemplénből felül egymillió százezeren mutatott ki, — természetesen csak papírosan. Ujhely a 30,000 ft.-ból mai napig**** még egy fillért se fizetett.

Bámultuk az egymilliósz Zemplén tartozását; de csakhamar gyanúsításunk felől bizonyosodni kezdünk, hogy ily roppant quantummal főnökünket, *Markovicst*, *B. Kocz* konfundálni akarta. *Kocz Markovicst* nem igen szerette, s ez úton

*** Tiltott és nem tiltott uton-módoz.

**** T. i. 1855-ig.

Folytatás az I. mellékleten,

tiz esztendővel. Ezek az elvek ott Máramarosban immáron testet öltöttek magukra, nálunk mind máig hiába várják a tetterőt, mely őket a feledés sirjából feltámaszsa. Járások atyái! Az új Zemplén terén is tette fel!

Sütőműhelyek ellenőrzése. A belügyi kir. miniszter ismételve elrendelte, hogy a közegészség szempontjából kiváló fontossággal bíró sütőműhelyek, valamint az ezekben használt edények, eszközök, a feldolgozandó anyagok és ipari készítmények váratlan hatósági szemlék alkalmával megvizsgáltassanak s a közegészségügyi és köztisztasági szempontoknak oly anynyira szükséges szigorú és pontos megtartása ellenőriztessék. Megelégedéssel veheti tudomásul a közönség, hogy Sátoralja-Ujhelyben az elmúlt évben többször, az idén pedig már 42-szer tartott a hatóság ily szemléket; legutóbb májusban is négy tésztamestert büntettek meg, mert műhelyeiket ronda állapotban leledzőknek találták.

Rablétszám. A sátoralja-ujhelyi kir. törvényszéki börtönben a f. évi május havi rablétszám 280 volt, ebben elítélt 267.

Az állategészségügy állása, eltekintve attól, hogy a sertésvész terjedőben van, a vármegye egész területén kedvező.

Versenydíjnyújtás. Abauj-Torna vármegye területén a szepsi-szomolnokai törv. hatósági közutszakaszokon a 35. 37. és 50. számú átereszek újjáépítése 3237 K. 61 f. költséggel elhatározatván, a munkálatok végrehajtásának biztosítása céljából Kassán a f. évi jún. hó 24-én (huszonnegyedikén) d. e. 10 órákor versenydíjnyújtás lesz a kir. áll. építészeti hivatalnál.

Áthelyezés. A csendőrszárnyparancsnokságot, értesülésünk szerint, Ujhelyből áthelyezik Eperjesre.

10%. E percben értesültünk s ezen a helyen értesítjük az éppen nem kellemes hírről olvasóinkat, hogy a keresk. ügyi kir. minister alispánunk előtt úgy nyilatkozott, hogy az 1890. évi I. törvényeikk 23. §-ában gyökerező jogával él, vagyis a törvényhatósági utadót, mely Zemplénvármegyében az 1891–1900. évi időközön át évről évre 6% volt felemeli és így az 1901. évi törvényhatósági utadó kulesát már 10% azaz tíz percentben állapítja meg.

Hírek a nagyvilágból.

Öfelsége a király Bécsből Prágába utazott nagy kísérettel, hogy a béke apostola legyen csehnek németek között és megszemlélje, mit alkotott és kulturális téren mi mindent tud felmutatni a cseh nép szeretete az „aranyos Prága” országban.

akarta egy kevéssé a kormány előtt kedvetlenül ségbe hozni.

6. A stömpőj.

A' Stempl 1850. octob. 1-ső napján lépett életbe. A' bevezetés meglehetősen kímélettel történt. — Stempl megcsontkításérti büntetések csak ritkán fordultak elő — később beletanultunk — különösen a köznép nem tudott hozzászokni, őt a' stömpőj (így hívja a bélyeget) igen bosszantja.

5. Az emésztési adó.

Az emésztési adó nem tsinált oly kedvetlen benyomást a' népbe, mint a' stempli. Emésztési adót fizettek mind azon községek, melyeknek népessége a' 2000 számot meghaladja. Ily adó eleinte az illető községekre általános összegbe mondatott ki, azután alkudoztak a' finánc-comissáriussal. Az ily alkudozott emésztési adó még csak megjárta; de már a' következő évekbe Ungváron, a' finánc Bezirkts Directio székhelyén, árverés tartatott, hol a' 'Sidók seregestül — mint varjú a' dögre — jelentek meg. Ezek a' haszonbéri összeget annyira felverték a' községek, hogy ezek kénytelenek voltak hátrálni, s ők lettek adószedők. Az ujhelyi és pataki emésztési adót egy miskolezi 'Sidó vette fel; az év vége felé magát bankrotnak jelenté be, egy pár hónapra elzárták, s ő nevette a' dolgot, mivel egy pár ezer forintot sebre dugott. De hát mit használt ezen egy pár havi fogság az aerariumnak. Ő tetemesen megcsalott, s tanult? Semmit. A' népet a' 'Sidó vexálta, nyúzta. Más évbe ismét 'Sidónak adá, a' 'Sidó ismét bukott, s megint 'Sidónak adá. ...

Walderssee gróf, német tábornagy, nyolc havi sikeres tevékenység után, a mihez királyunk öfelsége is hosszú sürgönyben gratulált, elhagyta Kínát.

Amerikai magyarok. A legújabb népszámlálás 800,000 magyart talált Amerikában, azaz hogy Magyarországból kivándorolt annyi honfitársat, kik között a' tiszta magyar ajku 300,000. Ennek az óriási nagy számnak alig tized részét várhatjuk vissza a' hazába; és ha vissza jönnek is, csak vendégek lesznek.

Botháné, kit férje a' bur fővezér küldött, Londonba érkezett. Bár a' fővezérné utazásának azt a' színezetet adják, hogy orvosai utaztatják, bizonyosan békét kérni jött. Botháné Londonból Hollandiába utazik Krüger elnökhöz, kinek leveleket ad át Krügernéől és Botha fővezértől.

Hírek az országból.

Országgyűlés. Néhány heti szünet után f. hó 12-én újra megkezdődött a' képviselőháznak törvényhozói tanácskozása.

Emléktábla. N.-Károlyban a' „Kölesy-egyesület” irodalmi ünnepelés során gránittáblát leplezett le a' piaristák rendházában. Az emléktáblára ez van írva: „Révai Miklósnak, nemzeti nyelvünk nagy újjáalkotójának és Erdősi Imrénnek, a' branyiczói hősnak, kik e' házban voltak. 1901. június 2.”

Az agg honvédek Budapesten, menedékházukban, szép ünnepet ültek; közszeretben áll s már öt esztendeje főparancsnokukat, Szent-Imrey Kálmán századost, közakarattal és nagy lelkesedéssel tiszteletbeli őrnaggyá kikiáltották. Az erről szóló díszes okiratot mind a' száznegyvenen aláírták s folyamodtak a' honvédelmi miniszterhez, hogy a' választást hagyja jóvá.

A bur vendégek, elbájlolva a' magyar vendégszeretet élvezetétől, busut mondtak Budapestnek s tovább utaztak Berlinbe.

A Vörösmarty-szoboralapra eddig begyűlt közadakozás összege már közel jár a' 170,000 koronához.

A m. kir. országos központi mintapince ujjá fog szerveztetni. Az új mintapince-szövetkezet tervezetét, mely bizvást új lendületet fog adni a' Tokaj-Hegyalja borvidékének is, Darányi minister irányelvei szerint a' földmívelésügyi ministériumban készítik.

Automobil kiállítás Budapesten. A magyar automobil-klub f. hó 17–20-áig Budapesten a' Tattersalban automobil-kiállítást rendez, melyen a' legnevesebb külföldi cégek több kocsival vesznek részt úgy, hogy minden fajta automobilok lesznek láthatók. Június 18-án virág-és lampion-korzó lesz az Andrassy- és Stefánia-uton, 21-én pedig automobil-verseny a' Buda keszi uton, a' „Szép Juhász”-hoz A kiállítás iront országszerte nagy az érdeklődés, mert ez lesz az első ilyenü kiállítás hazánkban, holott a' többi nyugoti államokban az automobilis ma már virágkorát éli.

A kivándorlás ellen Széll Kálmán fő-minister, mint belügyi minister, törvényjavaslatot készített. Ugy hírlik, hogy a' közszükséget pótló ez a' törvényjavaslat még ebben az ülés-szakban a' törvényhozás elé kerül.

Különbélek.

Személyi hírek Windisch-Grätz Lajos herceg, hadsereg-felügyelő, a' mult héten Sárospatakra érkezett, hol néhány hetet fog tölteni. — **Matolai** Etele alispán Budapestről, hol a' kereskedelemügyi kir. ministériumban voltak hivatalos végzendői, tegnapelőtt délután haza érkezett. — **Kovács** Endre, a' piaristák ujhelyi főgimnáziumának ezidőszertig való igazgatója, hivatalos ügyben Budapestre utazott a' rend kormányához.

Sulyos beteg bíró. **Mattyasovszky** Kálmán, az ujhelyi kir. törvényszéknek egyik jeles bírása, igen tisztelt barátunk, már több mint egy hete sulyos betegségben szenved. **Ángyán** dr, budapesti egyetemi professzor, a' betegnél agyhártyagyuladást állapított meg, melyhez komplikációk is járultak és így a' nagybeteg embernek sorsa, sajnós, válságossá vált. A' közkedveltségű férfiúnak ez a' sulyos esete mindenütt részvétet és aggodalmat kelt, a' mi osztatlanul nyilvánulabban, hogy naponként sokan keresik föl a' népszerű családot, a' hol szerető gondnal és odaadó ápolással várják — azonképp mint mi is — a' pillanatot, mikor a' nagybeteg állapota jobbra fordul. Adja Isten!

Uj politikai lap Ujhelyben. Tudósítónk értesülése szerint a' f. évi július hó 1-étől indulva új politikai lap próbál szerencsét Ujhelyből. mégpedig néppárti irányban. Hogy a' lap előbb nem indulhatott azon mulott, mert nem akadt szerkesztő, kinek becses személyéről egyébként még most is hallgat a' fáma.

Előadás és mulatság. Emlékeztetjük a' „Zemplén” t. olvasóit, hogy **Zilahy** Gyula, a' Nemzeti Színház művésze, Ujhelyben f. hó 20-án tartja előadását a' városi színházban, — a' tüzoltó-egyesület pedig mához egy hétre fogja megtartani nyári multságát a' Torzsáson.

Mennek a' honvédek. A' 10. honvéd gyalogezred 3-ik zászlóalja holnap reggel 5 órákor szilvágyi **Benárd** Jenő őrnagy zászlóaljparancsnok vezetése alatt négy napi menetben Sátoralja-Ujhelyből Miskolcra, az ezred székhelyére, ezredösszpontosításra menetel. Az ezredösszpontosítás, illetve ezredgyakorlat hat hétre terjed. A' zászlóalj aug. 3-án vonul vissza állomáshelyére. — E hírrel kapcsolatban már most újságot lehet látni a' „Zemplén” közönségének, hogy a' VI. hadtest területéhez tartozó honvéd csapatoknak őszi fegyvergyakorlati **Gömör** vármegye területén, Rozsnyó környékén, fognak végbe menni. Az őszi fegyvergyakorlat kezdete aug. 15 vége szept. 15. Vitéz hadfiainknak legyen osztályrészők viadal után diadal!

Évzáró ünnepi ülés. A' sátoralja-ujhelyi rk. főgimnáziumnak az alma mater-től búcsúzó ifjusága, névszerint pedig az „Önképzőkör”, ma d. e. 1/211 órákor, a' vármegye székházának erre a' célra szívesen átengedett nagytermében, ünnepi ülést tart, melyen az ifjuság és tanügy hívei is szívesen láttatnak.

Krúszelyi Erzsike, a' nálunk is igen előnyösen ismert írónő, lapunk utján is felkéri mindazokat, kiknél „Ujabb Versek” című költemény-kötetere aláíró iverk vannak, hogy azokat hozzá M.-Szigetre f. évi június hó végéig beküldeni szíveskedjenek. A' kedves tollú írónőnek erre az ujjab kötetere ismételt felhívjuk közönségünk figyelmét. Előfizetése: füzve 2 kor., kötve 4 korona.

Nagy lopás A' mult hét elején merész betörés történt Ladmócson. Ismeretlen zsványok éjnek idején a' betört ablakon át bemásztak Szombathy Károly házába és 1200 korona körüli pénzt ellopták. A' gyanu a' tolvaj kőbor cigányokra irányul s ezen az uton halad a' csendőrségi nyomozás, melynek azonban eddig eredménye nincsen.

A „Zemplén” fekete táblája. Ösmert kézből vettük és a' sátoralja-ujhelyi uszoda-igazgató figyelmébe ajánljuk a' következő sorokat: Több holgytársam nevében azzal a' kérelemmel fordulok az ujhelyi uszoda igazgatójához, hogy a' női uszóruhák őrzéséért járó 3 forintot (azaz hat koronát!) szállítsa le méltányosan, vagy adja, mint más uszodákban szokásos, a' gondozást s az azért járó borravalót teljesen a' **szolgák** kezébe. Csak az intézménynek árt az, ha egy-egy család már csak azért sem látogatja az uszodát, mert a' vizes ruhákat ott hagyni nem lehet, egy 3 tagból álló családnak pedig 9 frt (azaz tizenennyolc korona!) őrzési díj annyira sok, hogy inkább lemond a' fürdésről; s valóban 20–30 fürdőért — mert Ujhelyben csak ilyen hosszú fürdővadról beszélhetünk — az a' tizenyolc korona biz óriási ár! Tessék meglátni, hogy a' már tarthatatlannak bizonyult tarifa eltörlése után a' női uszodát — hol eddig 20-nál több fürdővendég egyszer sem volt — sokkal többen fogják látogatni. Helye és szolgálja bőven van az uszodának az említett könnyebbités behozatalára.

Cirkusz. A' szórakozni vágyó közönség találkozó helye most esténként Ujhelyben a' **Leo** cirkusza. A' helyiség köröndjét villamos iv-lámpák világítják meg, a' zenét „saját zenekar” szolgáltatja trombitákból. Berendezése, a' tizenhat kitünően idomított ló, szereplői, a' kosztümök és az egész kiállítás a' legjobb impressziót gyakorolják szemlélőre. Elmondhatjuk, hogy a' **Leo** cirkusza megállja helyét. Egyébként az elmúlt hét produkcióiból kiemeljük a' következőket: **Stefánia** jockey lovarnót, kinek merész mutatványait a' közönség lelkesen tapsolta; **Sarolta** kitünő táncosnót, **Clair Laforte** erőművésznőt, ki csak pár vendégjátékra jött s ki bámulatos erejével lepi meg a' közönséget. **Helygard-fivérék** a' kifeszített sodronyon könnyen járnak kelnek, forognak, sőt fekszenek. A' 10 éves **Rezső** jockey lovar a' legmerészebb ugrásaival, **Steidlre** hasbeszélő az ő mozgó babáival mutat be mulatságos jeleneteket. A' bohócok ügyes mozgása szintén elősegíti az előadások élvezhetőségét. — Ma díszelőadás lesz.

Öngyilkosság. Özv. Vas Jánosné, szül. **Gecse** Zsuzsanna ladmóczi születésű 44 éves elzülött iszákos napszámos asszony, aki ösmert alakja volt a' rendőrségi koternek, a' Csillag-utcai kerékes kutba beugrott s bele is fult. A' közelben lakó városi tüzoltók úgy húzták ki holtan. A' szokásos orvosrendőri eljárás után eltemették.

Tüzek. Agárdról írják tudósítónk: Folyó hó 9-én délután és ismét a' következő nap délelőttjén községünkben nagy tűz pusztított. A' **Szatmáry** Gusztáv háza gyuladt ki, hogy mi okból még nem tudni. A' szél irányában csakhamar három-négy helyen is égtek a' könnyen gyuló nád-dal fedett lakóházak. Csak délután 1 óra felé, há-

rom óráig tartott óriási küzdelem után, sikerült a lakosság és helyi intelligencia együttes működésének a szörnyű elemet megfékezni. A tüzoltásért dicséretet érdemel az agárdi uri közönség, mely fáradságot nem ismerő buzgalommal segített az oltásnál; elismerésre méltó munkát végeztek Beláncz Ferenc községi derék segédjegyzőnk, ugyasintén Bobek Antal mérnök, Kremmer Dezső, Nemes József és Fodor Bertalan urak. Önfeláldozó viselkedésük, mindig a legveszedelmesebb pontokon, bátorságot és kitartást öntött a megrémült lakosság soraiba. A kár elég jelentékeny, mert a leégett hat ház közül csak kettő volt biztosítva. A leégett szerencsétlen tulajdonosok nagy része mindenét elvesztette.

— **Felhőszakadás** Imreg községből írja alkalmi tudósítónk, hogy f. hó 12-én, a hajnali órákban, istenitéletszerű zápor zúdult alá a hegyről s pedig oly erővel, hogy a községnek Bodrogmenti részén, a lakóházakat is erősen megrongálta. A szennyes áradat helyenkint két-három méternyi magasságban rohant alá vad csörtetéssel és mindent, a mit útjában talált, tört, rombolt és magával ragadott. Legnagyobb kárt okozott mégis a Bodrogparti Selyem rét-en, honnan a boglyákba rakott szénát nemcsak hogy mind elragadta, hanem a kaszálót iszapmal meg kötörmelékkel úgy elborította, hogy évek szorgalmas munkájába kerül az előbb volt állapot helyreállítása. — Hasonló értesítés érkezett a jún. 12-iki felhőszakadás okozta kiszámíthatatlan nagy károsodásokról, a lentebb fekvő Bodrogmenti községekből, Zemplénből, Ladmóczról, B.-Szerdahelyről, Bereczkiből. A felhőszakadás okozta vízáradásnak hatalmas erejére mutat az is, hogy a szőlőskei Bodrog-átmetszés hidját elsodorta. — Ugyanakkor ebből a záporból kijutott Ujhelynek is, hanem itt kárt nem okozott, sőt hasznos volt, mert vagy egy órán át jól megittatta a szomjas földet.

— **A sátoraljaujhelyi rk. főgimnázium** rajzkiállítását ma van a rajzteremben.

— **Tanítók gyöngye.** Nagy sikerrel tettek vizsgálatot f. hó 10-én Kovács Andor rk. kántortanító iskolájában a radi kis magyarok. A fényes eredményű vizsgálatról szerkesztőségünk-höz két hosszú tudósítás is érkezett. Az egyiknek első, a másodiknak utolsó mondatát nyomtatjuk le csak (mert többre most nincs helyünk): Az egyik így: *Rád longobárd vezér idejétől ezen a darabka földön, melyet Raad-nak írunk, nem haladt annyit előre a népművelődés, mint haladt az alatt az egy év alatt, hogy Kovács Andor a néptanítónk.* A — másik meg így: *Ft. Szepessy Ede rk. esperes úr, ki személyesen elnökölt a vizsgálaton, záróbeszédében Kovácsot a tanítók gyöngyének nevezte.* Ezt meg már mi mondjuk: Bravissimó!

— **Mi szükséges minden hölgynek?** Szép, tiszta, üde arc. Ez a legkönnyebben és legbiztosabban az egész világon elismert és kedvelt Földes-féle Margit-krémnek használata által érhető el. E törvényesen védett arekenőcs sem higanyot, sem ólmot nem tartalmaz, a szep- lőt, májfoltot, pattanást és az are mindennemű tisztálanságát pár nap alatt eltávolítja, a ráncokat kisimítja és az arenek finom fiatal, rózsás srínt ad. Kapható a készítőnél: Földes Kelenes gyógyszerezésnél Aradon és minden gyógy- szertárban.

II.
— A lipiki gyógyfürdő. A jelen fűrdőidény alkalmából, ugy mint eddig is, újlag a lipiki gyógyfürdőre hívjuk feltisztelt olvasóink figyelmét, annál is inkább, minthogy ezen csodátevő forrásai és kitűnő berendezésénél fogva rendkívüli gyógyhatásának ismert jödfürdő az utóbbi években még olyan irányban is nagy gyógyosikereket ért el, melyek eddig egyetlen gyógyfürdőnél sem tapasztaltattak. Ismeretes volt ugyan, hogy e forrás gazdag natron tartalommal bír és hogy ezen tulajdonságánál fogva érvényesítette csodátevő hatását csuszos és köszvényes bántalmaknál. A tudományos vizsgálatok, melyek az utóbbi években Németországban folytak, azt mutatták, hogy híres külföldi források, melyek mint a csusz és köszvény kiváló gyógyvízei tekintetnek, ezen hatásukat csak éppen e natron tartalomnak köszönik. Így történt, hogy a wiesbádani, emsi, plombiersi stb. hason vegyhatással bíró fürdők, mint a köszvény gyógyítására való speciális hírebe jutottak Magyarországon nincsen több hasonló forrás, mely ilyen magas hőfoknál fogva (64° C.) annyi natront tartalmazna, mint éppen Lipik és azért azon tény, miszerint az említett köszvényes és csuszos bajokban szenvedő betegek Lipiken visszanyerték egészségüket, miután másutt hiába kerestek bajuk ellen gyógyulást, csak az utóbbi időben találta a tudomány megfajtesét. A mi a lipiki fürdőnek gyógyjavalatait illeti, t. i. görvéllykórnaál, borbántalmaknál, izzadmányoknál, vérbetegségeknek stb., azokról fölösleges volna még külön megemlékezni, a mennyiben ez köztudomású s így nem szükséges arra az olvasó figyelmét különösen felhívni. A lipiki fürdő a legmodernebb építkezésekkel, gyógyépületekkel, szállóival, kényelmes és czélszerű belső berendezéseivel egy színvonalon áll a külföldi nagy fürdőhelyekkel. A nagy kiterjedésű angol parkban levő gyógyépületekben nagy és gyönyörű gyógyterem, kávéház, vendéglő olvasó- és játszóterem, valamint színpad van, úgy hogy a fürdőző közönség a kura idejét kellemes szórakozással töltheti ki. Az összes fürdő- épületek és az egész telep villamos világítással van ellátva.

Egyesületi élet.

A magyar nyelvet és népnevelést Zemplénvármegyében terjesztő egyesület Sátoralja-Ujhelyben f. hó 12-én d. u., Fejes István e. I. alelnök előlétele mellett tartotta meg

ez évi közgyűlését az egyesületi tagok élénk érdeklődése közepette.

A folyó ügyek napirendje előtt **Beregszászy István**, az egyesületnek buzgó titkára, olvasta fel az 1900. évről szóló tartalmat jelentését, melyből kímeljük, hogy az egyesület tizenegy kisdudóvó iskolát tart fenn, a melyek nemcsak a kisdudóvó-velést, de a magyar nyelv és szellem terjesztését is szép sikerrel munkálják, — hogy az egyesületnek 1900. évi összes bevétele 16,578 K. 16 f. kiadása 9573 K. 63 f. volt s így a f. évre áthozott pénzmaradvány 7004 K. 53 f. Ezekkívül az egyesület vagyonát képezi még 6349 K. 40 f. alapítványi tőke és külön 1460 K. mint a Nemzeti Kaszinó alapítványa, — hogy a tót vidékeken működő hitfelekezeti iskoláknak a magyar nyelvben legszebb előrehaladást tett növendékei között 100 db jutalomkönyvet osztott ki a választmány, — hogy segédelmet és adományt kapott az egyesület a vall. és közokt.-ügyi minisztertől 300 K.-t, a vármegyei közművelődési alaptól 8940 K.-t. a sátoralja-ujhelyi ipar-, termény- és hitelbanktól 40 K.-t.

A titkár jelentésének felolvasása után **Molnár főispán** tolmácsolta a közgyűlés előismerését az elnökség, a választmány és a számvizsgáló bizottság irányában; fölemlítvén azt is és biztosítván a közgyűlést arról is, hogy habár főispáni állásától bucsúzik, ettől az egyesülettől, mely a legszentebb nemzeti ügyet szolgálja, nem fog bucsút venni véglegességig. (Lelkes éljenzés.)

Fejes István, alelnök, **Molnár István** főispán- nak Zemplénvármegye közművelődésügye körül, különösbbeben pedig a magyar nyelvet és népnevelést Zemplénvármegyében terjesztő egyesület érdekében tanúsított önzetlen hazafiai buzgóságát méltatván, a halás érzet legszebb virágaiból kötött elismerés koszorúját illesztette élénk és meg- megújuló éljenzések közt a bucsúzó főispán hom- lokára, — egyszersmind az egyesület elnökéhez, **Andrássy Tivadar** gróf ónagyméltóságához, a köz- gyűlés nevében üdvözlő sürgönyt intézett. — **Beregszászy István** h. kir. tanfelügyelő egyesü- leti titkárnak, **Staut József** e. tag indítványára szavazott előismerést a közgyűlés, bokros teendőin felülkerekedő munkásságáért.

A folyó ügyek során pénzbeli jutalmakat ítél oda a közgyűlés azoknak a tanítóknak, kik a beérkezett jelentések szerint magukat a leg- érdemes-bben és érdemesen tüntették ki az egye- sület céljainak hazafias munkájában. 100—100 K. jutalomra méltónak íteltetett: **Vass József** n.-mihályi, **Domonics Mihály** juszko-volyai, **Koly- voska József** n.-dobrai és **Orosz Mihály** márkai tanítók, — 60—60 korona jutalmat kapnak: **Salgó Antal** varannai ig. tanító és **Zselvtay Ida** varannai óvónő, — 50—50 korona jutalomban részesülnek: **Takács János** kazsui, **Király Antal** n.-mihályi, **Gyömbér György** izb.-hosszumezei, **Gardos Miklós** Erzsébet-tanyai, **Saup Imre** garanyi, **Hlopák Mihály** helmecekei, **Molnár Antal** kleno- vai, **Spenik Sándor** petróczi, **Kurucz János** ruda- bányácskai, **Miskolczy Ödön** karosi, **Nyitrai Jó- zsef** lasztoméri, **Sallay Simon** lasztóczi, **Loykó Imre** pazdicsi, **Lengyel Sománé** — Engländer Ág- nes homonnai, **Özv. Dzubay István** tőke-tere- besi, végre **Berecz Károly** a.-bereczkii tanítók.

Ezek során a d. u. 2 órákor kezdődött köz- gyűlés 3 után véget ért.

A sátoralja-ujhelyi műkedvelők a Zem- plén-vármegye közönsége részéről emelendő Kos- suth-szobor javára Sátoralja Ujhelyben, a folyó évi június 16-án, az „Ocskay brigadéros” második előadása után, a „Bock” vendéglő kertbelyiségé- ben, nyári táncmulatságot rendeznek.

A „Zempléni Ujság” folyó év 12 számában a „Hírek” rovatában megjelent: „Az uszoda a bukás örvényében.” Asszonyok sztrájkja című közlemény folytán értesítjük a tisztelt felszólalót, miként a sátoralja-ujhelyi egyesületi uszodában ez évben szabályozott fürdési beosztás azonos az uszodákban általában szokásos beosztással, s a mihez alkalmazkodni kellett annál is inkább, mert az egyet jól felfogott érdekei ezt úgy kívánják.

A nők fürdési ideje tehát mostan reggeli 8 órától 11 óráig tart, amely idő a fürdésre a leg- kellemesebb, hozzá a leghatásosabb is.

Kérjük tehát a t. felszólalót, miszerint meg- bizót felvilágosítani sziveskedjék, hogy ez intéz- kedésben megnyugodni, s úgy az egyesület, mint maguk kárára szolgáló bejelentett sztrájkjától elállani kegyeskedjenek, annál is inkább, mert bár az uszodai medencében elférő 1136 köbmé- ternyi vízmennyiség állandóan másodpercenként 210 liter, percenkint tehát 12600 liter lefolyás sal bír, tehát ugyanannyi friss befolyást is nyer s ennelfogva is az uszoda állandóan tiszta friss vizet tartalmaz, ezenfelül a medence hetenkint többször teljesen kiürítettik, esténként s éjjelen át ujjonnan töltetik meg, s így a délelőtti időben a a fürdés előnyösebb, amennyiben ez időszakban a nők mindig teljesen friss folyású Rongyva-viz- ben tölthetik lubickáló s a teste nézve egész napra üdítőleg kiható kedvtelésüket.

Az egyesületi választmány.

A Zemplénvármegyei községi és kör- jegyzők egyesülete, az „Erzsébet Királyné Országos Jegyzői Arvház” alapjára, Erdőbényén, a tündő helyeségeiben, **Waldott Frigyes** br. és **Füzesséry Ödön** pártfogása alatt, a f. évi júl. hó 6-án, d. u. 5 órákor zártkörű nyári táncmulatsá- got rendez. Ugyanakkor és ugyanott d. e. 10 órákor tartja az egyesület ez évi rendes közgyű- lését is. Főtárgyai a közgyűlésnek: Elnöki előter- jesztés az egyesület 25 éves fennállásának meg- ünneplése iránt — és az általános tisztújítás.

Az isr. népkonyha által e hó tizenkilen- cedikén, szerdán, este 7 órákor a Bock-féle kert- helyiségben rendezendő nyári táncmulatsága iránt élénk érdeklődés nyilvánul. Azok, kik meghívóra igényt tartanak és esetleg nem kaptak, szivesked- jenek a meghívást ez uton elfogadni.

TANÜGY.

A Zemplén-vármegyei Tanító-Egyesület hivatalos rovata.

— Rovatvezető: Molnár Gyula. —

Kéziratok rovatvezetőhöz Sátoralja-Ujhelybe küldendők.

A Zemplén-vármegyei Tanító-egyesület Felső köré-nek gyűlése.

(2. folyt.)

Letényi Ármán áll. tanító bemutatja ezut- tán osztálya 15—20 növendékével, az irás olva- sástanításban a fonomimikai módszer útján elért eredményt. A gyermekek jól olvastak. A kör egyes tagjai e módszer alkalmazását illetőleg több fontosabb kérdést intéztek az előadóhoz, ki mindegyik kérdésre megadta a kellő magya- rázatot, itt-ott gyakorlati alapon is. E módszer- nek előnyeiről azonban, a nagyobbbrészt tótajku iskolákban működő tanítókat meggyőzni nem tudta, már csak azért sem, hisz e módszer al- kalmazása a magyar nyelvnek teljes tudását té- telezi föl, ami pedig iskolájokban 6—7 éves gyermekeknek igen hiányzik, kivált osztatlan iskolában kivihetetlen; nem lenne helyes továbbá a fonomimika kedvéért egyéb fontos tantárgya- kat elhanyagolni. Szerény véleményem pedig: végezzük csak kellő precizitással a hangoztatási előgyakorlatokat, olvasás-tanításunk könnyű s biztos sikerű lesz. Gyűlés a gondos tapinta- tossággal vezetett bemutatásért előadónak kö- szönetet mondott.

Tizenegyre járt az idő, midőn elnök a gyű- lést 10 percre felfüggesztette, mely időben mind- annyian a varannói tantestület vendégeiként dü- san terített asztaloknál foglaltunk helyet, itt vi- dám csevegés s a gyöngéd kezek szolgálta jobb- nál-jobb ételek és italok élvezése mellett már-már teledni kezdtük komoly munkánkat, migem az elnök csengetttyüje a gyűlés folytatását jelezte.

A szünet után elfoglalván helyeinket, mely csöndben szólt vármegyénk tanfelügyelője s a tőle megszokott lelkesítő és ékes szavakban fej- tegette a tanítói állás fásasztó, de magasztos voltát, majd örömet fejezte ki, hogy e napon ad- hatja át Jesztrebényi Kálmán ev. ref. tanítónak a magas Ministeéium által, a magyar nyelv si- keres tanításáért küldött 100 korona jutalmat, kéri egyuttal a jutalmazottat, hogy e jutalom, mint erkölcsi előismerése az érdemnek, serkentse őt jövőben is a haza javára szolgáló céltudatos munkálkodásban. — **Lőrinczy János** ev. ref. lelkész, egyháza nevében is, lendületes beszéd- ben mondott köszönetet a jutalmazottnak. — **Diószeghy János** főszolgabíró, ki nemes ambi- cióval fáradozása tanügyi állapotainak megerő- södésén, szintén üdvözölte az ünnepeket. — **Jesztrebényi Kálmán** meghatottan válaszol az üdvözlésekre s igéri, hogy ez elismerés tevé- kenységét, munkaerejét a jövőben még inkább fokozni fogja.

Ezután **Dr. Simonovits Ignác** járásorvos lépett a fölolvadó asztalhoz s tartott szabad elő- adást „Első segélynyújtás a baleseteknél” cí- men. Az orvos úr előadása bevezető részében elmondja, hogy baleseteknél az első segélynyúj- tás főfeladata haladéktalanul orvos előteremté- séről gondoskodni, — elmondja, hogy az orvos megérkezéig a laikus által adott segélynyújtás mily fontos, kellő időben és céltudatosan nyújtva értékre nézve vetekezik az orvos későbbi sike- res működésével, sőt adott körülmények között határozottan felül is múlja; gyakran a rögtöni beavatkozás menti meg a szerencsétlenül járt egyént az életnek.

Előadását a balesetek leggyakoribbjaival, a sérülésekkel kezdi, elmondja azoknak neveit, a különféle sebeknek az orvos elérkezéig való megtisztítását, desinficiálását, minek követke- zésében a sebek gennyedés és láznélküli gyógyu- lásának ideális menetét elősegítjük, útját egyen- getjük. A sebeket többnyire vérzések kísérik, melyeknek lecsilapítása igen fontos. A vérzések eredetökre háromfélek lehetnek s kettő közülök t. i. a visszeres és ütérés vérzés a teljes elvér-

Folytatás a II. mellékleten.

zéshez is vezethet. Előadó a különféle testrészekben támadható vérzések csillapítási módjait bemutatja. Említést tesz a gyakori orrvérzésről s e vérzés elküldéséről. A sérüléseknél a légyszerek kivül a csontok és ízületek is szenvedhetnek bántódást, vagyis csonttörések és ficamok keletkezhetnek. A csonttörés nemeinek elsorolása után előadja azon teendőket, melyeket mi laikusok az orvos megérkezéig végezhetünk, szót a ficamokról is. Végre elősorolja azon teendőinket, melyeket akkor kell végeznünk, midőn embertársainkat veszett eb vagy mérges kigyó mart meg avagy mérges rovar esip meg. A majdnem egy óráig tartó, fölülte érdekes, tanulságos előadást a hallgatóság megéljenzte, szellemes előadójának gyűlés hálás szívvel mond köszönetet.

(Folytatjuk)

László.

Értesítés.

A nagymélt. vallás- és közokt. minister urnak 1. évi 29.217. sz. rendelete értelmében a vezetésem alatt álló felső keresk iskolánál az 1901—1902. tanévre a tanulók felvétele és beírása már június hó 30-ától július 5-éig délelőtt 9—12 óráig lesznek megtartva az igazgatói irodában.

A felvételhez minden tanuló a szülő-, vagy gyám kíséretében tartozik megjelenni s ott iskolai bizonyítványát bemutatja s a 10 korona felvételi díjat lefizeti.

Szeptember első napjaiban folytatólagosan esakis azon osztályokban lesz felvétel, melyekben a szabályszerű létszám — 40 tanuló — még nincs betöltve.

Évi tandíj: 50 korona, mely összeg a tanév folyamán alatt két részletben fizetendő le. Kelt Homonnán, 1901. június 12-én.

Kováts József, igazgató

Záróvizsgálatok.

A róm. kat. Carolineum nőnevelő intézetben az évszázó vizsgálatok már e hó 10-én megkezdődtek és 22-én végződnek, az e napon délután 3 órakor tartandó zene- és énekvizsgálat. 23-án délelőtt fél 9 órakor „Te Deum“ és a bizonyítványok kiosztása. Az ének- és zenevizsgálat műsora a következő:

1. „Auf dem Meere“ L. Andree. Négy kézre előadja: Schweitzer M. és Thury Mariska. és Irén „Egészletlenül gyűlölség.“ Tóth I. Szavaja; Mitrovics Margit.
2. „Marche Brillante“ Strebog-tól. Hat kézre. Előadja: Prókay Vilma, Simák
3. Csésény I. czimbalmon kíséri: Háber Vilma
4. „Chopin Valzer.“ Két czimbalmon előadja: Klein Zelma és Schönberg Irén.
5. „Bünösök oltalma.“ Pály Ede. Szavaja: Thury Mariska.
6. „Harangszó.“ Lambillotte. Fordítás. Előadja az énekkar.
7. „Hubay csárdások.“ Négy kézre játssza: Zajka Jolán és Stadler Margit.
8. „Sorentó.“ Mazurka. G. Bachmann-tól. Hat kézre. Előadja: Weinberger B., Beeske A. és Gerőcz J.
9. „La Pluie“ L. Ami. Előadja az énekkar.
10. „Grande Valse brillante.“ Nyolc kézre. Előadja két zongorán: Füzesséry I. és Szilágyi Mariska, Eiszelt Jolán és Tschörner Ida.
11. „Magyar dalok.“ 4 hangra, előadják az összes növendékek.
12. „Félköszöntés.“ Ford. S. zász K. Szavaja: Rosenberg Erzsike.
13. „Magyar táncok“ Chowán K-től. 4 kézre előadja. Malátsik A. és Mitrovics M.
14. „Petőfi a Hortobágyon.“ Melodráma Szavaja: Pekáry A. Zongorán kíséri: Pekáry M. Czimbalmon: Langermann Mariska, Hegedűs: Priss Lenke.
15. „Tourbillon.“ Galopp Brillant I. Guttman. 2 zongorán előadja Gyulay M. és Lakatos L.
16. „Eine ländliche Concertprobe“ Ernst Simontól. Vegyeskar.
17. „Bienenhaus“ Marsch. Hermann I-től. Zongorán Eiszelt Ilona. Czimbalmon Pekáry Anna és Köröskényi M.
18. „Zwei Schwätzerinnen“ I. Manhart-tól. Szavaja Simák Irénke és Mitrovics Margitka.
19. „Ungarische Fantasie.“ Rubinstein A-tól. Két zongorán előadja Schweitzer Leopoldin és Répászky Margit k. a.
20. „Szózat.“ Éneklük az összes növendékek.

A sátoralja-ujhelyi áll. el. népiskola évszázó vizsgálatának sorrendje: Június hó 16-án délelőtt 8 órától az ev. ref. vallású növendékek hitt. vizsgája az ev. ref. templomban. — 17-én a róm. kat. tanulók hitt. vizsgája; és pedig délelőtt 8—9 az I. fiuosztály, 9—10. II. fiuoszt., 10—12-ig III—IV. fiuosztály; — d. u. 2—3-ig az I. II. leányosztály. 3—5-ig a III—VI. leányosztály. (Vizsgaterem a III. A. fiuosztály termé.) — 17-én délelőtt 9 órától kezdve a gör. kath. vallású tanulók hittani vizsgája a II. ik fiuoszt. termében. — 17-én az izraelita vallású növendékek hitt. vizsgája; még pedig: délelőtt 8-ig az I. leányoszt., 9—10-ig a II. leányoszt., 10—11-ig a III—IV. leányoszt., 11—12-ig az V—VI. leányoszt., délután 2—3-ig az I—II. fiuoszt., 3—5-ig a III—VI. fiuosztály vizsgája a III. A. leányosztály termében. — 18-án délután 2-órától a II. A. fiuosztály vizsgája. — 19-én d. e. 8 órától: I. A. leányoszt., II. A. leányoszt., III. A. leányoszt., V. VI. leányoszt. — Délután 2 órától: IV. leányoszt., I. A. fiuoszt., III. A. és B. fiuoszt. IV. fiuoszt. — 20-án délelőtt 8 órától: I. B. leányoszt., II. B. leány-

oszt., II. C. és III. B. egyesített I. o. — délután 2 órától: I. B. fiuosztály, a II. B. fiuosztály, az V. VI. fiuosztály. A vizsgák alatt a leány növendékek csoportosított kézimunka kiállítását a II. A. fiuosztály termében. — 21-én délelőtt 9 órától magánvizsgálatok. — 23-án a róm. és görög katolikus vallású növendékek számára saját templomukban hálaadó Istentisztelet. Utána a bizonyítványok kiosztása.

2410/1901. Tf. sz.

Zemplénavarmegye kir. tanfelügyelősége.

A Zemplénavarmegyei népoktatási intézetek elnökségeihez és tanítói karához.

A gödöllői Erzsébet szobor leleplezési ünnepére, Ripka Ferencz. a szoborbizottság megbízásából „Erzsébet királyné Gödöllőn 1867—1897.“ című Emlékkönyvet adott ki, mely igen sok kedves, megkapó és lelket fölemelő mozzanatot tartalmaz áldott emlékü Királyasszonyunk életéből és ennél fogva kiválóan alkalmas arra, hogy a tanuló ifjúság lelkében is felébredje, ébren tartsa és növelje azt az imádszerű, rajongó szeretet, melylyel nemzetünk összesége dicsőült Királynénk felejtethetetlen kedves emlékét örökre szerető szívébe zárta.

A fent jelzett oknál fogva tehát arra hívom fel a zemplénavarmegyei népoktatási intézetek elnökségeinek és a tanítói kar figyelmét, hogy ezen kiállítás tekintetében is díszes munkát saját hatáskörükben terjeszteni, s jutalomkönyvül az iskolai ifjúsági könyvtár számára megszerezni sziveskedjenek.

Kelt Sátoralja-Ujhelyben, 1901. jún. 7-én.

Beregszászy István,
kir. h. tanfelügyelő.**Városi és községi ügyek.**

* **Szinügyi bizottsági ülés.** Szendrey kassai szinigazgató legújabbban azért folyamodott, hogy f. hó 25-ikétől az ujhelyi városi színházban hat előadást tarthasson. A szinügyi bizottság az ajánlkózt elfogadásra ajánlotta. — Abban az esetben, ha — amint Szendrey kiállításba helyezte — két e-tén át Márkus Emilia, a budapesti Nemzeti Színház kitűnő művésznője is föllép, a belépődíjak mérsékelte fölemelésére a direktort feljogosították.

* **Diána-fürdő.** A nyári melege va' o tekintettel s mig az idő így marad, intézkedett a polgármester, hogy a Diána-fürdőben hetenkint kétszer, t. i. hétfőn és csütörtökön ne adjanak gőzt.

* **Választók névjegyzéke.** Sátoralja-Ujhely választmánya annak idején összeállította a községi képviselőtestületi tagok választóinak 1901. évi névjegyzékét, mely azután felebbezés révén a vármegyéhez került. A t. vármegyének közig. bizottsága f. hó 12-én tartott ülésén tárgyalta a felebbezést és a t. főügyész véleményét magáévá tévén, az 1886. évi XXII. t. c. 39. §-ának 2-ik bekezdésű pontja értelmében a felebbezést tárgyalás végett visszaadta a községi választmánynak.

* **Vásárhely** község rk. hitfelekezete új iskolát kíván építtetni. Az iskola új épületének tervét f. hó 12-én jóváhagyta a vármegyei közig. bizottság és sürgősen kiadati rendelte.

* **Gyermekek réme.** Sátoralja-Ujhelyben a roncsolt toroklob eseti szörványosan mutatkoznak. Szülők, éberek legyenek!

* **Két „Ütmutatás“** ment ki e héten a községk biráihoz nyomtatásban; az egyik a káposzta-pilangó hernyójának, a másik a mezei egerek irtásának módjáról szól. Az egyiket is, a másikat is a m. kir. állami rovarntani állomás adta ki.

* **Rendkívüli közgyűlés.** Sátoralja-Ujhely r. t. v. képviselőtestülete folyó hó 12-én délután rendkívüli közgyűlést tartott Székely Elek polgármester elnöklété mellett és határozott a városi gyámpénztár 1900. évi számadásainak és az azok alapján megállapított mérleg ügyében az 1877. évi XX. t. c. 300 §-a alapján.

* **Ebek bejelentése.** Figyelmeztetjük a sátoralja-ujhelyi ebek gazdáit, hogy ebeiket f. hó 25-ig (huszonötödikéig) bejelenteni, saját jól felfogott érdekében el ne mulasztják.

* **Lóvásár.** Sátoralja-Ujhelyben folyó hó 11-én a még mindig, habár nem nagy szerencsével háboruszkodó angol hadsereg részére lovakat vásároltak. A vármegye alsó járásaiából több mint 200 lovat állítottak ki a hecskei vásártérre; és noha sok szép és jó állapotú került eladásra, a meg-bizottak csupán 6 lovat vásároltak meg s ebből is amint haljuk egy darabot a vétel után egy vidéki birtokosnak 100 korona nyereséggel nyomban eladtak.

* **Kivételes nőülés** megengedéseért folyamodtak Pászur Mihály zubnai, Kutas Mihály szalóki, Slyepkóvszky János isztáncsi, Duplinsky János czéki, Mrazsik János zsalobinai, Czichy István sztrópkai, Ujlaky János abari, Iván György kvakóczi, Orosz András m-zombori, Timosko

Péter valkói, Bányácsky József b-szerdahelyi, ifj. Hegedűs András monoki, Olyka Mihály henczóczi, ifj. Zsidó János kis-kemencei, Hender Baruch cz.-bélai, Garandulya János nátafalusi, Szunyinczki Mihály jeszenői, Gubc ó Pál matyasóczi, Harmányos János szinnai, Ognicsák József szinna-józsefvölgyi, Szegedi István monoki, Korsós Mihály b.-ujlaki, Hanuenszki György és Hrenyó György butkai, Vojtkó János tőke-terebesi, Estók Horocsák János bánóczi, Koczák Mihály és Tóth Mihály lasztóczi, Bzdik János b.-ujlaki, ifj. Krupla István h.-kaki, Kvesiba János szerencsi, Kmetz István nagy-dobrai, ifj. Hatzák György homonnai, Tincsik József felső-sitnyiczei, Delenák András gyapalóczi végre Gondor István sárospataki hadköteles egyének. Folyamodásaikat felterjesztette a honv. ministerhez a t. vármegye közigazgatási bizottsága, és pedig pártoló véleménynyel.

* **A harmadik osztályú kereseti adó** pótkivetését tartalmazó lajstrom Sátoralja-Ujhely városához 8 napi közzsemlére kitétetett.

* **Ős élet jelei a temetőben.** Sátoralja-Ujhely közös temetőjében, a „Cepre“ domb lejtőjén, most ássák a Dókus-család sírboltjának terjedelmes üregét. A földmunkások az üreg ásásával jún. hó 11-én már 4 méternyi mélységben jártak. A szinte kőkemény agyagos föld, az ugynevezett „nyirok“ kiásása bizony igen fárasztó, veritékes munka. Nekünk, kiket ez a földmunka a geológia szempontjából érdekel, igen tanulságos; mert az a nyitott sírűreg máris egy eddig ösmertelen másvilágot tárt elénk! Ugyanis a mondottak sírűreg fenekén a földmunkások két egymás mellett fekvő hatalmas szikla-tuskóra bukkantak, geológiai nyelven ugynevezett „zárványok“-ra, vagyis azok a sziklatuskók nem valami sziklagyökézetnek s avval egy testet képező tartozékai, hanem magukba külön állott, illetve a 4 méternyi nyirok-rétegbe zárt, hatalmas tömegű, vagy egy-egy köbméternyi (ha nem nagyobb térfogattal bíró alakzatai. Önként merül fel a kérdés: hogyan s mikor kerülhettek oda, ceprei nyirok-sírokba, azok a szikla-tuskók? Erre a geológia azt feleli, hogy vándorlás útján, t. i. akkor, a mikor az ős időben hegységeinket még jégkéreg borította. Az a jégkéreg ugyanis olvadni kezdett, a beleje fagyott sziklatuskókkal együtt a magasból alácsuszott, azután pedig a jég elolvadva, a kő-zárványokat szárazon hagyta. — De hol vette magát megint és oly rengeteg mennyiségben az e sziklatuskók fölibe raktározódott nyirok? Erre meg azt feleli a geológia tudománya, hogy az akkor, az ős időben, még környéskörül szakadatlan egybefüggésű hegykoszruktól övezett belső tengernek iszaplerakódása az a nyirok. — Hanem az a kvadrát-förmában nyitott sírboltűreg négy oldal-síkjával még más tekintetben is tanulságos „keresztmetszet“; mutatja t. i., hogy a felsiktől vagy 3 méternyi mélységben fehérvő (olyan mint a kiégett mész) réteget is van, vagy 1/2 méternyi vastagságban. Hát ez a fehérvő-zárvány, az ugynevezett „conglomerat“, mely a keresztmetszetben hullámos írombákat mutat, hogy került a sziklatuskók fölé az a nyirok közé? Erre meg azt feleli a geológia, hogy tü-hányó erők jussán került oda. Csakugyan a Siegmeth-féle geológiai elmélet, hogy t. i. a mai Magas-, Kópaszka- és Sátor-hegyeink övezte völgykatlanban, a geológiai őskorban, tüzhányó kráter volt, megbizonyosodást nyert a Dókus-család sírboltűregének geológiai képeiből és sziklatuskó leleteiből! — Még csak azt jegyezzük meg, hogy fentebb leirtuk sziklatuskó anyaga és szerkezete tökéletesen egyezik a ma művelés alatt lévő Kópaszka-oldalai városi kőbányából fejtett trachyt kőzetével. — Különben pedig a ki ezt a tanulságos dolgot még kézzel foghatóbban akarja telfogni: ne sajnáljon egy neved sétát a sátoralja-ujhelyi gyönyörű fekvésű és kilátású közös temetőbe.

* **Nyilt levél.** Lapunk nyomtatásának elő-rehaladása közben a következő sorokat vettük

Tekintetes szerkesztő ur!

Beesés lapjának ma egy hetes számában „Ejjeli razzia“ cím alatt közli tek. szerkesztő ur, hogy a városi tisztifőorvos a rendőrkapitányi hivatal egyik főtisztviselőjével az összes pék- és sütőműhelyeket megvizsgálta, s hogy ezekkel szemben a legszigorubb egészségügyi intézkedéseket fogják foganatosítani stb. Ugyanitt csillag alatt a következő megjegyzés olvasható: „Félreértés kikerülését megjegyezzük, hogy ez a „razzia“ nem Sátoralja-Ujhelyben, de a mintaszerűen igazgatótt M.-Sziget rendtan. városban történt. Bizunk azonban a mieinkben, hogy a szigeti jó példát ők is követni fogják.“

Ezzel a közléssel szemben van szerencsém tudomására adni tek. szerkesztő urnak, hogy Szepesi Arnold dr. főorvos és Pilissy Béla r. alkaptány, városunkban még a mult május hóban nemesak az összes pékműhelyeket, hanem a közhelyeket u. m. vendéglőket, kávéházakat, cukrászdákat, korcsmákat és számos magánház udvarát is megvizgálták. Es ahol

közegészségügyi vagy köztisztasági tekintetekből mulasztást vagy kifogásolni valót találtak, nem késtem azok ellenében a törvény és szabályok rendelkezése szerint eljárni; ezáltal csak annyit hozok nyilvánosságra, hogy ilyen közkhelyek tulajdonosai ellenében a mult hótól 12 esetben alkalmaztatott szigorú pénzbírság. Ezen nyilatkozatomnak szíves közlését kérve, tisztelettel vagyok (stb.)
Schmidt Lajos, rendőrkapitány.

Vármegyei Hivatalos Rész

2968/1901. kig. sz. A bodrogházi j. főszolgabírójától.

Körözüvények.

I.
Folyó évi június hó 3-án 1 drb. 1 éves pej szőru, csillagos homloku csődör csikó találtatott Bacsa községben bitangásban és a községi bíró által vétetett gondozásba.
2868/kig. 1901. sz.

II.
Folyó évi június hó 1-én egy drb. 3 éves sárga szőru, kanca csillagos homloku csikó találtatott Zétény községben bitangásban és a községi bíró által vétetett gondozásba.
Igazolt tulajdonosai felhivatnak, hogy ezen körözüvény megjelenésétől számított 15 nap alatt a községi bírájánál annál inkább jelentkezzenek, mert ellen esetben a csikók mint gazdátlan jószág, az 1894 évi XII tc. 105. §-a értelmében el fognak árvereztetni.
2916/kig. 1901. sz.

III.
Folyó évi június hó 5-én Tóth Ferenc láczai lakos kárára egy drb 2 éves sötét pej kanca jegytelen csikó elszökött és azóta feltalálható nem volt.
2915/kig. 1901. sz.

IV.
Folyó évi június hó 5-én Zigler Salamon agárdi lakos kárára egy drb. 6 éves fehér szőru tehén a Csupri vásárról haza hajtás közbe elszökött és azóta feltalálható nem volt.
2905/kig. 1901. sz.

V.
Folyó évi június hó 1-én Klein Simon Leszi lakos kárára 1 drb. egy éves pej szőru herélt csillagos homloku csikó elszökött és azóta feltalálható nem volt.
Körözüést elrendelem azzal, hogy feltalálás esetén hivatalomhoz jelentés teendő.
Király-Helmecz, 1901. évi június hó 10-én.
Bencsik, főszolgabíró.

241/R. 1901. sz. A nagymihályi járás főszolgabírójától.

Körözüvény.

Zbolyovszki Mihály tőke terebesi lakos kárára a folyó évi június hó 10-ik napján Nagymihályban megtartott országos vásáron egy drb 2-3 hónapos szópós, pejszörű kanca csikó szekerétől eltévedt, — körözüése elrendeltem és feltalálás esetén ezen szolgabírói hivatal kiértesítendő.
Nagymihály, 1901. évi június hó 11-én
Somossy, szolgabíró.

1320/rk. 901. S.-A. Ujhely rendőrkapitányi hivatalától.

Körözüés.

Folyó hó 6-án Goldfinger József s.-a.-ujhelyi lakos kárára a Longon lévő legelőről eltévedt egy drb. 7 éves szürke szőru tehén,
Megtalálójá jelentse a rendőrkapitányi hivatalban.
Sátoralja-Ujhely, 1901. évi június hó 7-én.
Rendőrkapitányság.

* Erre a Nyilt levélre csak annyit fent idézett jegyzetünkben, hogy „biznk a mieinkben.“ Szerk.

Nyilt-tér. *)

Nyilatkozat.

„A „Kristály“ ásványvizet betegemnél különösen a gyomor és belek idült hurutjainál, kitünő sikerrel alkalmaztam.“

Dr. Balogh Miklós, gyak. orvos,
India, (Szerémmegye.)

*) E rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a Szerk.

A szerkesztő postája.

„Hazafiság és fanatizmus“. Mi nem közölhetjük, tessék beküldeni valamelyik helyi politikai laphoz, van most itt kettő és fél, — ahhoz, a melyikhez a szíve húzza.

B. — M.-Sziget. Az emlékiratot átküldötték a „Tanügy“ rovatvezetőjének, — önnök szíves üdvözlötünket.
V. dr. — Bpest. Versbe szedett próza — a poézisnak leghaloványabb zománca nélkül.

Garrulus — Sárospatak. Hogy is mondja a példabeszéd: „Hallgass olyan dolog — kibem sok jó forog.“ Azzal a „Quid valeant humeri“ dolog kipublikálásával még várjon, hallgasson.

M. — Bp. Nagyon köszönöm.
P. — Gálszécs. Elküldöttem.
E. — Spatak. Mindig örömmel fogadjuk

Alkalmi tudósítókhoz Kérjük, hogy az iskolák évről-évre vizsgálatairól szóló tudósításukat ne sajnálják a lehető legrovidebbre szabni. Vegyenek mértéket mai számunk hírek rovataiban a „Tanítók gyöngye“ c. cikkelyes-képből.

Sch. — Gálszécs. Végére járunk a dolognak.
H. — Bánóc. Ahhoz a zászlóhoz fényes diadalt! Isten éltesse a zászlótartót és áldja!
D. — L.-Volya. A lekéselt „express“-et azért nem közöljük, mert a közöltek után tárgyalannak itéljük.
Tritogonia A Székács fordította, Dioszkoridesz írta „Spártai atya“ című poemát, kívánatára itt közöljük: Thrasybuloszt holtan hozták Pitanába a vértén Mély sebet ejte hetet rajta az árgoszi kar, S mind elül. A véres tetemet máglyára helyezvén Tyuehosz, atyja, imigy szóla fölötte, az ósz: „Sirjanak a gyávák — én téged, gyermek, a sirba Köny nélkül tesznek, Spárta fát s flamat. Egyebekben üdv — Minerva nevében!

Felelős szerkesztő:

Dongó Gyárfás Géza

Kiadó-tulajdonos: Ehlert Gyula.

Hirdetések.

Gazdasági kulcsár

azonnal felvétetik kezdetbeni 500 korona évi fizetéssel, szokásos deputáció és állattartás. Tót nyelv bírása kívánatos. Ajánlatok intézendők Rosenthal Lajos nagybérlő címére, Biharomtanya, posta Nagy-Kövesd, Zemplénmegye,

Tk. 1501/1900. szám.

Hirdetmény.

Sátoralja-Ujhely város telekkönyve birtokszabályozás következtében átalakított és ezzel egyidejűleg azokra az ingatlanokra nézve, a melyekre az 1880. XXIX., az 1889. XXXVIII. és az 1891. XVI. t.-czikkek a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892 évi XXIX. t.-czikben szabályozott eljárás a telekkönyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan foganatosított.

Ez azzal a felhívással tétetik közzé:

1. hogy mindazok, kik az 1886 évi XXIX. törvényczikk 15. és 17. §-ai alapján, ideértve e §-oknak az 1889. XXXVIII. t.-cz. 5. és 6. §-aiban és az 1891. évi XVI. t.-cz. 15. §. a) pontjában foglalt kiegészítéseit is, valamint az 1889. évi XXXVIII. t.-cz. 7. §. a) és az 1891. évi XVI. t.-cz. 15. §. b) pontja alapján eszközölt bejegyzések, vagy az 1886. évi XXIX. t.-cz. 22. §-a alapján történt törlések érvénytelenségét kimutatják, e végből törlési keresetüket hat hónap alatt, vagyis az 1902. évi márczius hó 1-ső napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyújtsák be, mert az ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után indított törlési kereset annak a harmadik személynek, aki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat;

2. hogy mindazok, a kik az 1886 évi XXIX. t.-cz. 16. és 18. §-ainak értelmében, ide értve az utóbbi §-nak az 1889. évi XXXVIII. t.-cz. 5. és 6. §-aiban foglalt kiegészítéseit is, a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellentmondással élni kívánnak, írásbeli ellentmondásukat hat hónap alatt, vagyis 1902. évi márczius hó 1-ső napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz benyújtsák, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő letelte után ellentmondásuk többé figyelembe vétetni nem fog;

3. hogy mindazok, akik a telekkönyvi átalakítása tárgyában tett intézkedések által, nemkülönben azok, akik az 1. és 2. pontban körülírt eseteken kívül az 1892 évi XXIX. t.-cz. szerinti eljárás és az ennek folyamán történt bejegyzések által előbb nyert nyilvánkönyvi jogait bármely irányban séttve vélik, ideértve azokat is, akik a tulajdonjog arányának az 1889. évi XXXVIII. t.-cz. 16. §-a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják, e tekintetben felszólalásukat tartalmazó kérvényüket a telekkönyvi katasághoz hat hónap alatt, vagyis 1902. évi márczius hó 1-ső napjáig bezárólag nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmulása után az átalakításkor közbejött téves bevezetésből származó bármilyen igényeiket jöhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik, az említett bejegyzéseket pedig csak a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül tamadhatják meg.

Egyuttal figyelmeztetnek azok a felek, a kik a hitelesítő bizottságnak eredeti okiratokat adtak át, hogy amennyiben azokhoz egyszersmind egyszerű másolatokat is csatoltak vagy ilyeneket pótlólag benyújtanak, az eredetieket ezen telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

Kelt Sátoralja-Ujhelyben, a kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnál 1900. évi márczius hó 8-án.

Wielend, kir. tvszéki bíró.

3051./1901. k. i.

Ungvár város tanácsától.

Árverési hirdetmény.

Ungvár város tanácsa közhírré teszi, hogy a város közönsége javára engedélyezett közeztársasági jognak 1901. évi július hó 1-ső napjától számított egy évre való bérbeadására az árverést folyó hó 18-án d. e. 10 orakor a város-háza tanácsstermében fogja megtartani

A bérlet kikiáltási ára 19000 korona.
Árverelni óhajtok tartoznak a kikiáltási ár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes érték-papirokban letenni.

Árverelni szóbelileg vagy írásbeli zárt ajánlat útján lehet.

A részletes feltételek a városi főjegyző hivatali helyiségében megtekinthetők.

Ungvárt, 1901. június hó 8-án.

Dr. Lúley Sándor,
polgármester.

Fekesházy Miklós,
v. főjegyző.

Hirdetés.

Z.-Vásárhelyen a római kat. iskola és kántor-tanítói laknak újbóli építésére 8006 korona ár mellett 1901. június 24-én délelőtti 10 órára újabb versenytárgyalást tartok a plebánián, melyre a vállalkozni szándékozók ezennel meghívom. — Terv, költségvetés és feltételek nálam előzetesen is megtekinthetők.

Kelt Z.-Vásárhelyt, 1901. június 14.

Kapossy Menyhért,
esperes-plebános.

Eladó

a tulajdonos elhalálózása folytán Baeskon, (Gálszécs közelében) egy új és igen jól berendezett gözmalom, mely élénk forgalommal bír. Közelebbi felvilágosítást ad a malom jelenlegi tulajdonosa

özv. Podleszni Józsefné
Baeskon.

Hirdetmény.

Van szerencsém a t. közönség b. tudomására hozni, hogy úgy

márvány mint gránit

és

homokkő

siremlékekből

nagy raktárt tartok s fölírásokat és más kivitelben tetszés szerint magyar-, német- vagy héber betűkkel eszközölök.

Javitásokat jutányos áron végzek.

Gálszécs, 1901. évi június hóban.

Birnbaum Jakab.

794.901.V. végr. szám

Árverési hirdetmény.

Alóli bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a s.-a.-ujhelyi kir. járásbíró 1901. évi V. I. 2911 sz. végzése következtében hivatalból képviselt Diamant Manó budapesti lakos javára Grünberger József s.-a.-ujhelyi lakos ellen 495 korona 66 fl. s jár. erejéig 1901. évi május hó 9-én foganatosított biztosítási és kielégítési végrehajtás útján letoglalt és 1275 korona 50 fillérre becsült kövtező ingóságok, u. m.: Wertheim szekrény, házi butorok, arany és ezüst neműek nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a s.-a.-ujhelyi kir. járásbíró 1901. évi V. I. 285/4. számú végzése folytán 495 korona tőkekövetés ennek esedékesé vált 6% kamattal, 1/2 % váltódíj és eddig összesen 50 korona 60 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig S.-A.-Ujhelyben alperes lakásán és üzlet helyiségében leendő eszközésére 1901. évi június hó 20-ik napjának délutáni 2 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is eltoznak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felültoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverést az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezek javára is elrendeltem.

Kelt S.-A.-Ujhelyben, 1901. évi június hó 2. napján.

Tomasovszky Lajos,
kir. bir. végrehajtó.

Hirdetés.

Lőcsén, német szóra, leánygyermekeket teljes ellátásra jutányosan elfogad, előkelő állású állami tisztviselő özvegye. A család nyelve német. — **Kath. leányiskola** és állami felsőbb leányiskola helyben. Részteltesebben (Behyna testvérek kereskedő cég S.-A.-Ujhely) ad felvilágosítást.

„Unicum“

Kénező kúpak kénlappal.

Majoros Antal

az „Unicum“ szőlőpermetező anyag, kénlappal és kénezőkúpakok készítője
Győrött (Nádorváros.)

Szőlősgazdák és kertészek szíves figyelmébe. Az általam készített

„Unicum“ szőlőpermetező-anyag

több szőlősgazda és kertész által kipróbáltatott és jónak bizonyult teljes hatása és olcsó ára által. A szőlőnél, mert meggátolja a peronospora továbbterjedését és teljesen megöli.

A rozsak, díszeserjék és gyümölcsfáknál pedig mert teljesen megöl minden néven nevezendő her nyót, rovar és kukacot mely azokon élőködik.

Miért is ajánlom, hogy az általam készített „Unicum“ nevű, nevémmel ellátott permetező anyag senki házában ne hiányozzék, mert ez pótolhatatlan veszteség. Kezelése egyszerű, 100 liter vízhez ele gendő

1 csomag 650 gramm ára 56 fillér.

Ajánlom az általam és saját módszerem által készített mirenymentes kénlappokat, melyek kétszer forralt kénből készülnek és finom cartonlapra vannak huzva. — Csomagonként 18—20 db. ára 28 fl. Ugyanezen kénlappokhoz készítek kénezőkúpákat is, melylyel minden kénelecsöpögés ki van zárva, még félben álló borok is kénezhethetők.

A kénezőkúpák ára 16 fillér darabonként. Mindenhez kellő utasítás van mellékelve.

Főraktár:

Behyna Testvérek kereskedésében

Sátoraljaujhely,

a hol jutányosan beszerezhetők a legezérszerűbb szőlőpermetezők, szénkénegezők és Raffia háncs napi áron.

Kerti, vetemény és gazdasági magvak, úgy szinte friss töltésű ásvány vize és nem különben a legjobb minőségű Román és Portland cement.

Petroleum, olajos és kátrányos
Hordókat

vásárol

a legmagasabb napi áron

A s.-a-ujhelyi első petroleum

finomító részvénytársaság.

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém a n. é. közönség n. b. tudomására hozni, hogy mindennemű ingatlanok vételét — eladását, — bérbeadását avagy bérbevitelét a legelőnyösebb feltételek mellett s a legrövidebb idő alatt közvetítem

Jóhirnevű vendéglőmben kitünő asztali bor 40 krtól 44 krig, — továbbá valódi hegyaljai szamorodni 1 forint 20 krtól 1 frt 60 krig kapható.

Weinberger Manó,

S.-A.-Ujhely. Korona u.

A Richter-féle
Horgony-Pain-Expeller
Liniment Capsici comp.
egy régi kipróbált háziser, a mely már több mint 30 év óta megbízható bedörzsölésű alkalmazatik közzvényél, csúznál és meghüleséknél.
Intés. Silányabb utazatok miatt bevasárláskor mindig figyelemmel legyünk a „Horgony“ védjegyre és a „Richter“ cégjegyzésre. 80 f. 1 k. 10 f. és 2 k. árban ugyiszólvan minden gyógyszerárban kapható. Főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapest.
Richter F. Ad. és társa,
csász. és kir. udvari szállítók,
Rudolstadt.

Egy Wertheim pénzszekevény
jutányos áron eladó
a sátoraljaujhelyi polgári takerék-
és hitelintézetnél.

Tk. 3584/1901. szám.

Hirdetmény

Orosz Volova község telekkönyve birtokszabályozás következtében átalakított és ezzel egyidejűleg azokra az ingatlanokra nézve, a melyekre az 1886. XXIX., az 1889. XXXVIII. és az 1891. XVI. t.-cikk a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. évi XXIX. t.-cikkben szabályozott eljárás a telekkönyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan foganatosított.

Ez azzal a felhívással tétetik közzé:
1. hogy mindazok, kik az 1886. évi XXIX. törvényezikk 15. és 17. §§-ai alapján, ideértve e §-oknak az 1889. XXXVIII t.-cz. 5. és 6. §-aiban és az 1891. évi XVI. t.-cz. 15. §. a) pontjában foglalt kiegészítéseit is, valamint az 1889. évi XXXVIII. t.-cz. 7. §. a) és az 1891. évi XVI. t.-cz. 15. §. b) pontja alapján eszközölt bejegyzések, vagy az 1886. évi XXIX. t.-cz. 22 §a lapján történt törlések érvénytelenségét kimutathatják, e végből törlési keresetüket hat hónap alatt, vagyis az 1901. évi december hó 20-ik napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyujtsák be, mert az ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után indított törlési kereset annak a harmadik személynek, aki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat;

2. hogy mindazok, akik az 1886. évi XXIX. t.-cz. 16. és 18. §§-ainak eseteiben, ide érte az utóbbi §-nak az 1889. évi XXXVIII. t.-cz. 5. és 6. §§-aiban foglalt kiegészítéseit is, a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellentmondással élni kívánnak, írásbeli ellentmondásukat hat hónap alatt, vagyis 1901. évi december hó 20-ik napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz benyujtsák, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő letelte után ellentmondásuk többé figyelembe vétetni nem fog;

3. hogy mindazok, akik a telekkönyvi átalakítása tárgyában tett intézkedések által, nemkülönben azok, akik az 1. és 2. pontban körülírt eseteken kívül az 1892. évi XXIX. t.-cz. szerinti eljárás és az ennek folyamán történt bejegyzések által előbb nyert nyilvánkönyvi jogaikat bármely irányban sértve vélik, ideértve azokat is, akik a tulajdonjog arányának az 1889. évi XXXVIII. t.-cz. 16. §-a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják, e tekintetben felszólalásukat tartalmazó kérvényüket a telekkönyvi hatósághoz hat hónap alatt, vagyis 1901. december hó 20-ik napjáig bezárólag nyujtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmulta után az átalakításkor közbejött téves bevezetésből származó bármennemű igényeiket jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik, az említett bejegyzéseket pedig csak a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azok a felek, a kik a hitelesítő bizottságnak eredeti okiratokat adtak át, hogy amennyiben azokhoz egyszersmind egyszerű másolatokat is csatoltak vagy ilyeneket pótlólag benyujtanak az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

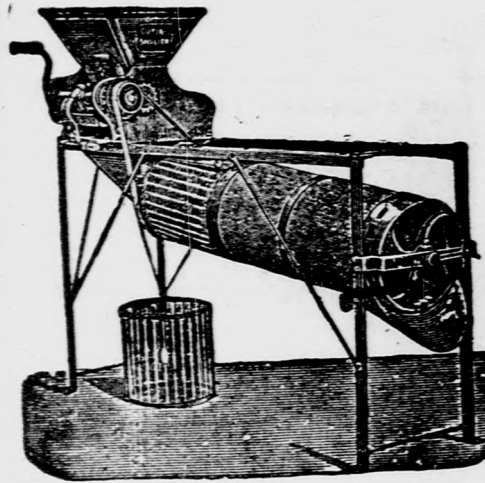
Kelt Homonnán, a kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság 1901. évi május hó 24-én.

Dr. Oláh, kir. albiró.

Millemiumi kiállítás 1896. Nagy millemiumi érem.
STAHEL és LENNER Budapest,

Trieur- és lemezlyukasztó gyár.

Gyár: Katona József-utca 8. sz. Margithid és nyugoti pályaudvar közt.

Ajánljuk az általunk gyártott legjobb minőségű:
Trieurök: konkoly és búkkönynek a buza, árpa vagy rozs közüli kiválasztására.
Trieurök: a zabnak vagy árpának a buza közüli és a gömbölyü magvak kiválasztására.
Lencsetisztító és osztályozó trieurök: az árpa kiválasztására és a lencse osztályozására.
Osztályozó-Trieurök.
Szabadalmazott Trieur és osztályozógépek minden gabonafaj tisztítására és tetszés szerinti osztályozására. Elvállalunk Gutjahr és Müller, illetve Mayer rendszerű trieurök csekély költséggel és trieur beküldése mellett ezen szabadalmazott trieurökhöz átalakítását.

Malom-Trieurhengerek vagy burkolatai.
Lyukasztott vagy hasított lemezek tetszés szerinti nagyságban ipari vagy gazdasági czélokra.
Árjegyzékek vagy mintakönyvek ingyen és bérmentve küldetnek.

Huzás visszavonhatatlanul
1901. június 25-én.

Főnyeremény
30,000 korona értékű

Concordia sorsjegyek
ára 1 korona.

ajánlja:
Petz Ida, Schön Arnold
Sátoralja-Ujhely.

Szőlőbirtokosok
és borkereskedők figyelmébe!

Van szerencsénk a helybeli és vidéki n. é. közön-
ség b. tudomására hozni, hogy itt helyben egy

hordógyárat

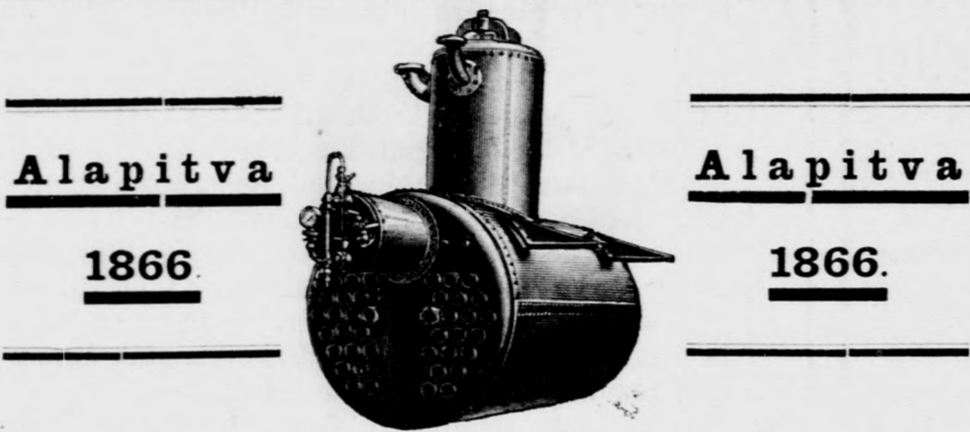
rendeztünk be, a hol is **gönczi hordókat**, minden-
nemű **taposó** és **fürdő kádakat**, **nagy vizes**
hordókat, **tűzoltó vizes tartályokat** és minden e
szakba vágó munkákat és javításokat saját készítményű
száraz és kitűnő minőségű **hegyi dongákból**
Schleisz Ferencz helybeli kádármester által állit-
tatjuk elő, a legszebb és legtartósabb kivitelben.

Az árak igen jutányosak, miért is a n. é. közön-
ség szives megbizását kérve maradtunk

tisztelettel

BLUM ÉS KLEIN.

Kossuth-utca 165. szám.

Alapítva

1866.

Alapítva

1866.

FLEISCHER ÉS TÁRSA

gépgyára és vasöntödéje

Kassán, Vám-utca 11. szám.

Ajánl:

Gőzkazánokat,

Szesztartályokat,

Viztartályokat,

Gőzgépeket,

szeszgyár berendezéseket,

Malomberendezéseket,

HOFMEISTER IGNÁCZ

Kis-Kun-Halasi szőlőbirtokos,

ajánlja tisztán kezelt **saját termésű kitűnő borait**
a következő faj szőlőkből:

Kadarka pirhanyós fehér hektoliterenként 40 korona.

Magyarka egész fehér hektoliterenként 44 korona.

Kövidinka egész fehér hektoliterenként 50 korona.

Burgundi veres hektoliterenként 50 korona.

Rizling fehér hektoliterenként 60 korona.

Furmint fehér hektoliterenként 60 korona.

A borok szállításához eladó kölesönhordót ad, a mely
3 hó alatt sérületlen állapotban bérmentve visszaküldendő.

A szállítás rendszerint utánvétellel történik.

A SZŐLŐ PERONOSZPORÁJA ellen való védekezéshez legjobb anyag a

Dr. **ASCHENBRANDT-féle**

„BORDÓI-POR“

Leszállított ára Budapesten: 50 kgos zsákokban á
kg. **70 fillér**, 10 és 5 kgos zsákokban á kg. **74 fillér**.

Használata olcsóbb, biztosabb, a levélhez jobban
tapad mint a rézgálicz, a permetezőzt sohasem dugítja.

A magyar-óvári m. kir. gazdasági akadémia
növényélettani állomása kísérletének fényes ered-
ménye; 450 magyar gazda bizonyítványa bárkinek
díjtalanul megküldetik.

Megrendeléseket elfogad a

„Magyar Mezőgazdák Szövetkezete“

BUDAPEST, (V., Alkotmány-utca 31. sz.)

Megrendeléseket elfogadnak a vidéki megbízottak is.

Megbízottak: Behyna Testvérek S.-A.-Ujhely, —
Benedek Pál Tokaj, — Hartig Kálmán Tállya, — Pozs-
gay József B.-Szerdahely.

Legnagyobb czipő- és uri divat-raktár.

Halász Herman

ezelőtt özv. **Rózsásy Lajosné**

Sátoralja-Ujhely, főtér.

Czipők csak a legjobb anyagból a legelegánsabb
alakban nálam olcsón beszerezhetők.

Egyedüli raktár a gomb, fűzős és zugg nélküli „Triumph“
czipőknek, mely egy érintéssel fel és lehuzható.

Óriási választék

uri divat-czikkokban,

u. m. legfinomabb férfi és fiu bel- és külföldi kalapok-
ban, finom fehér és színes ingek, gallérok, kézelők és
a legizlésebb nyakkendőkből, olcsó árakban.

Izléses séta- és táncz spangeres czipők.

Elismert legjobb

Czipő-krémek

minden színben.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

A SZŐLŐ OIDIUM betegsége

ellen a legjobb szer a

Dr. **ASCHENBRANDT-féle**

RÉZKÉNYPOR.

Leszállított ára Budapesten: 50 kgos zsákokban á
kg. **50 fillér**; 10 és 5 kgos zsákokban á kg. **54 fillér**.

Használata olcsóbb, mert kevesebb kell belőle;
biztosabb, mert a lombhoz tapad, a szél le nem fújja;
ajánlatosabb — mert a mustot nem bűdösíti — mint a
tiszta kénpor vagy a kénmáj.

A szőlő érését sietteti, a termés minőségét javítja.

Sok termelő megtakarított vele egy permetezést a
peronoszpora ellen és megvédte vele szőlőjét az őszi
rothadástól.

Számos magyar gazda bizonyítványa kívánatra megküldetik.

Megrendeléseket elfogad a

„Magyar Mezőgazdák Szövetkezete“

BUDAPEST, (V., Alkotmány-utca 31. sz.)

Megrendeléseket elfogadnak a vidéki megbízottak is.

Megbízottak: Behyna Testvérek Sátoralja-Ujhely, Benedek
Pál Tokaj, Hartig Kálmán Tállya, Pozsgay József B.-Szerdahely.

Első osztrák-magyar kizárólag szab.

Homlokzat-festék-gyár

Kronsteiner Károly Bécs, III., Hauptstr. 120. (saját házában).
Arany-érmekkel kitüntetve.

Főhercegi és hercegi uradalmak, cs. és kir. katonai intézősége, vasutak, ipari-bánya és gyári társulatok, építési vállalatok, építőmesterek, ugyszintén gyári és ingatlan tulajdonosok szállítója. E homlokzat-festékek, melyek mészből földolhatóak, száraz állapotban poralakban és 40 különböző mintában kilónként 16 krtól fölfelé szállíthatnak és a mi a festék szintisztaságát illeti, azonos az olajfestékkel.

Mintakártya, ugyszintén utasítás kívánatra ingyen és bérmentve küldetik.

Első zemplén-megyei honi butor-csarnok
S.-a.-Ujhelyben.

Bútorokat

vásárolni szándékozó n. é. közönséget van szerencsém meghívni a „Vörös ökör“ épületében a földszinten és az emeleten **nyolcz teremben** kényelmesen berendezett

BUTORRAKTÁRAIM

szíves megtekintésére, hol is hazai gyártmányu **barok, ó-német** és egyéb másnemű stilszerű bútorok a legkényesebb izlésnek is teljesen megfelelőleg, csinos és izlésteljes kivitelben kaphatók.

Kik eddig nálam bevásárolni szívesek voltak, meggyőződhetnek azon állításom igazságáról, hogy raktáramban csakis jó és szolid minőségű és bárminő kívánalomnak megfelelő izlésteljes áruim vannak, miért is kérem e kedvező alkalmat megragadni és ígérem, hogy a n. é. közönség bizalmát mint eddig úgy ezután is igyekezni fogok kiérdemelhetni.

Kiváló tisztelettel
WILHELM HENRIK.

Fernolendtt

Cipőkenőcs, a legjobb fénymáz a vliágon, gyorsan koromfekete szint ad és a bőrt tartóssá teszi.
Alapított 1832. Mindenütt kapható.
Gyári raktár: Wien, I., Schulerstrasse Nr. 21.

Kátrány

különbféle célokra, de legkivált szőlőkarók bevonására igen alkalmas, kapható mázsánsként

6 koronáért,

a s.-a.-ujhelyi petroleom finomító gyárban.

Az 1836-ik év óta ismeretes
Alapi Salamon Géza-féle

Szulini Korona Forrás

legszénsavdusabb — nem műsavval telített természetes ásványviz.

Kitünő gyógyital

gyomor-, bél-, hólyag-, légeső- és gégehurut ellen.

Hazánk legjobb borvize.

Savanykás borral vagy gyümölesszörppel — főleg nők és gyermekek számára — kitünő idűtő italt szolgáltat.

Országos főraktár:

Kónya Miklósnál Eperjesen.

Kapható azonkívül minden fűszer és ásványviz üzletben.

Több száz kiváló orvos ajánlja:

Szt. Lukácsfürdői hegyiforrás

Legyen mindennapi ifalod!

KAPHATÓ: Behyna Testvérek, Nagy Ferencz, Szentgyörgyi Vilmos, Klein Géza, Klein Albert, Malártsik György urak fűszerkereskedésében és Veres Károly vasuti vendéglősnél.

40 szekér

prima őszi buza és rozs-szalma van eladó

Nagy János birtokosnál
N.-Czigándon.

Kleinmann és Klein

tölgy-, épület- és szerszámfa raktára
S.-A.-Ujhely, Deák-utca (fapiacz).

Raktárunkban készletben vannak és mindenkor kaphatók
Tölgyfa gerendák, szarufák, lécek, továbbá:

Kapu oszlopok 2 koronától 5 koronáig.
Kerítés oszlopok 70 fillértől 1 kor. 30 fillérig.

Ajánljuk kerékgyártóknak **szerszámfákat, keréktalpak** és **küllöket; nyírfa és bükkfa rudakat,** ugyszintén nagy raktárt tartunk fűrészelt **tölgyfa** deszkából.

50 koronán felüli megrendeléseket helyben házhoz, vidékre a helybeli állomáshoz ingyen szállítjuk.

Vágott tűzifát eladunk mázsánsként 1 kor. 80 fillér; 2 mm. felüli megrendelésnél ingyen lesz házhoz szállítva.

Az uszoda szomszédságában lévő volt Vályi-féle kertből építkezésre alkalmas **házhelyeket** adunk el, akár egészben, akár pedig parcellákra osztva 10 évi amortizáció mellett.

Kleinmann és Klein.

Hirdetmény.

A t. cz. közönség tudomására hozatik, hogy alulirott intézet földbirtokokra és S.-A.-Ujhelyben lévő házakra 10—50 évig terjedő

Törlesztési kölcsönöket

eszközöl.

A feltételekre vonatkozó bővebb felvilágosítással szolgál a

S.-A.-Ujhelyi Népbank mint Takarékpénztár.

Kapható Malártsik György fűszer-kereskedésében
Sátoralja-Ujhely.

50 évi siker!

Eszéki ARCZENŐCS

és eszéki
SZALVATOR-SZAPPAN

eltávolítja a szeplőt, májfoltot és a bőr összes tisztatlanságát

Valódi csakis a

DIENES J. C. „SZALVATOR“-gyógytárából

Eszéken, felsőváros.

1 tégely eszéki arczenőcs ára 70 fillér és 1 kor
1 drb. Szalvator-szappan 1 Korona
1 tégely kézi paszta 1 korona 20 fill.
Lyoni rizspor kis doboz 1 korona, nagy doboz 2 korona.
Ezen cikkek mentek minden ártalmas alkatrésztől és megfelelnek tökéletesen a 61,012. sz. B. m. rendeletnek.

Főraktár **Budapest**

TÖRÖK JÓZSEF

gyógyszerész

VI., Király-utca 12. és Andrassy-ut 29.

Első os. és kir. osztrák-magyar kizárólag szab.

Homlokzat-festék-gyár

Kronsteiner Károly Bécs, III., Hauptstr. 120. (saját házában).

Arany-érmekkel kitüntetve.

Főhercegi és hercegi uradalmak, cs. és kir. katonai intéző-ségek, vasutak, ipari-bánya és gyári társulatok, építési vállalatok, építőmesterek, ugyszintén gyári és ingatlan tulajdonosok szállítója. E homlokzat-festékek, melyek mészből folódhatók, száraz állapotban poralakban és 40 különböző mintában különként 16 krtól fölfelé szállítatnak és a mi a festék szintisztaságát illeti, azonos az olajfestékkel.

Mintakártya, ugyszintén utasítás kívánatra ingyen és bérmentve küldetk.

Első zemplén-megyei honi butor-csarnok
S.-a.-Ujhelyben.

Bútorokat

vásárolni szándékozó n. é. közönséget van szerenesém meghívni a „Vörös ökör“ épületében a földszinten és az emeleten nyolcz teremben kényelmesen berendezett

BUTORRAKTÁRAIM

szives megtekintésére, hol is hazai gyártmányu barok, ó-német és egyéb másnemű stilszerű bútorok a legkényesebb izlésnek is teljesen megfelelőleg, esinos és izlésteljés kivitelben kaphatók.

Kik eddig nálam bevásárolni szivesek voltak, meggyőződhetnek azon állításom igazságáról, hogy raktáramban csakis jó és szolid minőségű és bárminő kívánalomnak megfelelő izlésteljes áruim vannak, miért is kérem e kedvező alkalmat megragadni és ígérem, hogy a n. é. közönség bizalmát mint eddig ugy ezután is igyekezni fogok kiérdemelhetni.

Kiváló tisztelettel

WILHELM HENRIK.

Kleinmann és Klein

tölgy-, épület- és szerszámfa raktára
S.-a.-Ujhely, Deák-utca (fapiacz).

Raktárunkban készletben vannak és mindenkor kaphatók
Tölgyfa gerendák, szarufák, léczek, továbbá:

Kapu oszlopok 2 koronától 5 koronáig.
Kerítés oszlopok 70 fillértől 1 kor. 30 fillérig.

Ajánljuk kerékgyártóknak szerszámfákat, keréktalpak és küllöket; nyírfa és bükkfa rudakat, ugyszintén nagy raktárt tartunk fűrészelt tölgyfa deszkából.

50 koronán felüli megrendeléseket helyben házhoz, vidékre a helybeli állomáshoz ingyen szállítjuk.

Vágott tűzfát eladunk mmázsánként 1 kor. 80 fillér; 2 mm. felüli megrendelésnél ingyen lesz házhoz szállítva.

Az uszoda szomszédságában lévő volt Vályi-féle kertből építkezésre alkalmas házhelyeket adunk el, akár egészben, akár pedig parcellákra osztva 10 évi amortizáció mellett.

Kleinmann és Klein.

Hirdetmény.

A t. cz. közönség tudomására hozatik, hogy alulirott intézet földbirtokokra és S.-a.-Ujhelyben lévő házakra 10—50 évig terjedő

Törlesztési kölcsönöket

eszközöl.

A feltételekre vonatkozó bővebb felvilágosítással szolgál a

S.-a.-Ujhelyi Népbank mint Takarékpénztár.

Fernolendit

Cipókenőcs, a legjobb fénymáz a vliágon, gyorsan koromfekete szint ad és a bőrt tartóssá teszi.

Alapítottatott 1832.

Mindenütt kapható.

Gyári raktár: Wien, I., Schulerstrasse Nr. 21.

Kátrány

különféle ezélokra, de legkivált szőlőkarók bevonására igen alkalmas, kapható mázsánként

6 koronáért,

a s.-a.-ujhelyi petroleom finomító gyárban.

Az 1836-ik év óta ismeretes
Alapi Salamon Géza-féle

Szulini Korona Forrás

legszénsavdusabb — nem másavval telített természetes ásványviz.

Kitünő gyógyital

gyomor-, bél-, hólyag-, légeső- és gégehurut ellen.

Hazánk legjobb borvize.

Savanykás borral vagy gyümölesszörppel — főleg nők és gyermekek számára — kitünő idűtő italt szolgáltat.

Országos főraktár:

Kónya Miklósnál Eperjesen.

Kapható azonkívül minden fűszer és ásványviz üzletben.

Több száz kiváló orvos ajánlja:

Szt. Lukácsfürdői hegyiforrás

legyen mindennapi ifalod!

KAPHATÓ: Behyna Testvérek, Nagy Ferencz, Szentgyörgyi Vilmos, Klein Géza, Klein Albert, Malártsik György urak fűszerkereskedésében és Veres Károly vasuti vendéglősnél.

40 szekér

prima őszi buza és rozs-szalma van eladó

Nagy János birtokosnál
N.-Czigándon.

Kapható Malártsik György fűszer-kereskedésében Sátoralja-Ujhely.

50 évi siker!

Eszéki ARCZENŐCS

és eszéki SZALVATOR-SZAPPAN

eltávolítja a szepőt, májfoltot és a bőr összes tisztatlanságát

Valódi csakis a

DIENES J. C. „SZALVATOR“-gyógytárából

Eszéken, felsőváros.

1 tégely eszéki arczenőcs ára 70 fillér és 1 kor
1 drb. Szalvator-szappan 1 Korona
1 tégely kézi paszta 1 korona 20 fill.
Lyoni rizspor kis doboz 1 korona, nagy doboz 2 korona.
Ezen cikkek mentek minden ártalmas alkatrészeketől és megfelelnek tökéletesen a 61,012. sz. B. m. rendeletnek.

Főraktár Budapest

TÖRÖK JÓZSEF

gyógyszerész

VI., Király-utca 12. és Andrássy-ut 29.

Villanyvilágítás.

LEÓ SPORT LOVARDA

60 I. rendű tag,
S. A.-Ujhely.

25 ló,
Diana-kert.

Naponta rendkívüli disz előadások.
Fellepte Stefánia k. a. zsoke lovasnőnek
páratlan munkájában.

Alexander fivérek akrobaták és fejgyensúlyozók.
Mr. Shawoles angol amerikai zsoke.
Mr. Alexander Jongleur, Helygard fivérek.
Mr. Wilson Jongleur.

Sarolta k. a. mint nemzetközi tánczosnő.
The Alfredianus, a legjobb zenebohóc.

Weisz J. ur a legjobb magyar bohóc és
Keleti Géza ur a legostobább Augustt.

Rezső a 10 éves zsoke.

Vendégfellepte: Mis Clair Lafarte világhírű
szalon athléta nőnek.

Becses pártfogásáért esd tisztelettel

LEÓ, igazgató és tulajdonos.

A legjobban idomított lovak.

Bor-eladás.

1889. évi saját termésű valódi hegyaljai

szamorodni és asszú-bort

üvegenként is eladok.

Szamorodni 3 K. 20 f. Asszú 6 K. Finomabb asszú 10 K.
literenkint.

könyvkereskedő **LÓVY ADOLF S.-A.-Ujhely.**

Üzlet áthelyezés.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség
tudomására adni, hogy

dusan felszerelt férfi-, női- és gyermek
lábbeli-raktáramat

a Schön Sándor-féle házból

a Weinberger-féle új épületbe (Fő-utca) he-
lyeztem át.

Mint eddig, ezentul is csak

legjobb minőségű árut tartok raktáron.

Az árakat annyira mérsékeltem, hogy

legjutányosabban lehet nálam bevásárolni.

Sátoralja-Ujhely, 1901. április 23-án.

Kiváló tisztelettel

FRIEDRICH MÓR.

Sátoralja-Ujhely, nyomtatott a „Zemplén” gyorssajtóján.

Meghívó.

A Tokajhegyaljai Cognacgyár Részvénytársaság

t. részvényesei

ezennel meghivatnak a társaságnak
e hó 16 án délelőtt 10 órakor

a városháza tanácstermében megtartandó

közgyűlésére.

A közgyűlés tárgyai:

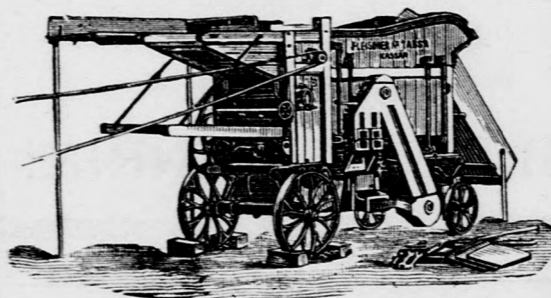
1. Jelentés a felszámoló bizottság eddigi működéséről.
2. A további teendők feletti határozathozatal.
Sátoraljaúj hely, 1901. június 1-én.

A felszámoló-bizottság.

FLEISCHER és TÁRSA

gépgyára és vasöntődéje Kassán.

Ajánlja a t. gazdaközönségnek a legujabb tapasztalatok szemmel tartásával czélszerűen és gondosan gyártott jó hírű gépeit a közeledő nyári időnyre nevezetesen:

Cséplőkészleteit könnyű járással járgány, vagy gőzmozgony általi hajtásra.

Kézi cséplőgépeit járgány hajtásra is alkalmazva, szalmarázó készülékkel, vagy anélkül.

Baker- és magtár-rostait, továbbá mindennemű szivattyukat, gőzgépeket és gőzkazánokat. Szeszgyár-berendezéseket m. p. Hencse-főzőket, kavarázó készü'ékeket, maláta és burgonya-zúzókat, olaj-sajtókat, olajmag pörkölőket, malomberendezéseket stb.

Gépgyárunkban gyártmányainknak jelentékeny készletét tartjuk állandóan

Bizományi raktár Herz Kálmán urnál S.-A.-Ujhely

kinél a czég gyártmányai eredeti áron beszerezhetők.

Gazdasági gépeink képes, valamint öntödénknak gyártmányai árjegyzékét kívánatra ingyen és bérmentve küldjük.

KIVÁLÓ ERŐSÍTŐSZER

Farbenfabriken vorm.
Friedr. Bayer & Co. Elberfeld.

SOMATOSE

húsból készült és ennek tápanyagát tartalmazó ízletlen, könnyen oldódó Albumose készítmény a legkiválóbb erősítő szer

gyenge és a táplálkozásban elmaradtaknak, ideg-, mell- és gyomor-betegeknek, beteggyasoknak, angol kórban szenvedő gyermekeknek, újszülötteknek, nemkülönben

vas-Somatose

alakjában a sápkórosoknak

lesz ajánlva az orvosok által.

Vas Somatose nem egyéb 2% szerves összetételű vassal, a melyen alakban a vas az emberi testben van jelen, tartalmazó Somatose. Somatose rendkívül gerjesztő az étvágyat. Raktáron van az összes gyógyszer-tárakban és gyógyszer-terezkedésekben.